

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (втори състав)

17 май 2011 година*

По дело T-299/08

Elf Aquitaine SA, установено в Courbevoie (Франция), за което се явяват адв. Ё. Morgan de Rivery и адв. S. Thibault-Liger, avocats,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват г-н X. Lewis, г-н Ё. Gippini Fournier и г-н R. Saueg, в качеството на представители,

ответник,

с предмет главно искане за отмяна на Решение С (2008) 2626 окончателен на Комисията от 11 юни 2008 г. относно производство по прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 от Споразумението за създаване на ЕИП (дело COMP/38.695 — Натриев хлорат), доколкото посоченото решение се отнася до жалбоподателя, и при условията на евентуалност, искане за отмяна или намаляване на глобите, които са му наложени с това решение,

* Език на производството: френски.

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав),

състоящ се от: г-жа I. Pelikánová, председател, г-жа K. Jürimäe (докладчик) и г-н S. Soldevila Frago, съдии,

секретар: г-жа С. Kristensen, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 2 юни 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

- 1 С Решение С (2008) 2626 окончателен на Комисията от 11 юни 2008 г. относно производство по прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 от Споразумението за създаване на ЕИП (дело COMP/38.695 — Натриев хлорат) (наричано по-нататък „обжалваното решение“) Комисията на Европейските общности санкционира няколко предприятия, сред които жалбоподателя, Elf Aquitaine SA, което до 2006 г. е дружество майка на Arkema France (по-рано Atochem SA, след това Elf Atochem SA, впоследствие Atofina SA и Arkema SA), поради участието им в съвкупност от споразумения и съгласувани практики относно пазара на натриев хлорат в ЕИП за периода от 11 май 1995 г. до 9 февруари 2000 г., що се отнася

до Arkema France и жалбоподателя (съображения 12—15 и член 1 от обжалваното решение).

- 2 Натриевият хлорат е силен окислител, получен чрез електролиза на воден разтвор на натриев хлорид в клетка без диафрагма. Натриевият хлорат може да се произвежда под формата на кристали или на разтвор. Той се използва главно за производството на хлорен диоксид, който на свой ред се използва в целулозно-хартиената промишленост за изобелване на хартиена маса. Другите му много по-ограничени приложения са за пречистване на питейна вода, за изобелване на текстил, за хербициди и за рафиниране на уран (съображение 2 от обжалваното решение).
- 3 Основни конкуренти на пазара на натриев хлорат в ЕИП през 1999 г. са следните предприятия. Най-напред ЕКА Chemicals AB (наричано по-нататък „ЕКА“), чийто дружествен капитал се е притежавал изцяло от групата Akzo Nobel, имало дял от 49% от посочения пазар. Finnish Chemicals Oy, чийто дружествен капитал се е притежавал непряко и изцяло от Erikem Luxembourg SA (наричано по-нататък „ELSA“), от своя страна имало дял от 30% от посочения пазар. На следващо място, Arkema France, 97,55% от дружествения капитал на което се е притежавал от жалбоподателя в периода от 1992 г. до 2000 г., имало дял от 9% от този пазар. На последно място, Aragonesas Industrias y Energia SAU (наричано по-нататък „Aragonesas“), чийто дружествен капитал в периода между 1992 г. и 2000 г. се е притежавал изцяло или преимуществено пряко или непряко от Uralita SA, подобно на Solvay SA/NV имало дял от 5% от този пазар, докато други производители имали заедно дял от 2% от посочения пазар (съображения 13, 14, 25—30, 42 и 46 от обжалваното решение).
- 4 На 28 март 2003 г. ЕКА подава до Комисията заявление за освобождаване от глоби на основание на Известието на Комисията от 19 февруари 2002 година относно освобождаване от глоби или намаляване на техния размер в случаите на картел (ОВ С 45, стр. 3, наричано по-нататък „Известieto от 2002 г. относно сътрудничеството“) във връзка със съществуващ картел на пазара на натриев хлорат (наричан по-нататък „картелът“). ЕКА обосновава искането си

с писмени доказателства и устна декларация (съображения 54 и 55 от обжалваното решение).

- 5 На 30 септември 2003 г. Комисията приема решение, с което предоставя на ЕКА условно освобождаване от глоби в съответствие с член 15 от Известието от 2002 г. относно сътрудничеството (съображение 55 от обжалваното решение).
- 6 На 10 септември 2004 г. Комисията изпраща до Finnish Chemicals, до Arkema France и до Aragonesas искания за предоставяне на информация в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167) (съображение 56 от обжалваното решение).
- 7 На 18 октомври 2004 г., в отговора си на посоченото в точка 6 по-горе искане на Комисията за предоставяне на информация, Arkema France подава заявление на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството (съображение 57 от обжалваното решение).
- 8 На 29 октомври 2004 г. Finnish Chemicals подава до Комисията заявление на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството, като ѝ съобщава устно информация относно картела. Finnish Chemicals потвърждава посоченото заявление с писмо от 2 ноември 2004 г. и едновременно с това предоставя писмени доказателства относно участието си във въпросното нарушение (съображение 58 от обжалваното решение).
- 9 Считано от 4 ноември 2004 г., Комисията изпраща искания за предоставяне на информация в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент № 1/2003, поспециално до Arkema France, Aragonesas, ЕКА и Finnish Chemicals. Комисията провежда и срещи с последните две дружества. Що се отнася до жалбоподателя, Комисията му изпраща искане за предоставяне на информация за първи път на 11 април 2008 г. (съображения 59—65 от обжалваното решение).

- 10 С писмо от 11 юли 2007 г. Комисията съобщава на Arkema France за намерението си да отхвърли заявлението му на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството (съображение 563 от обжалваното решение).
- 11 С писмо от същия ден Комисията също така съобщава на Finnish Chemicals за намерението си да му предостави намаление от 30%—50% от размера на наложената му глоба, на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството (съображение 583 от обжалваното решение).
- 12 На 27 юли 2007 г. Комисията приема изложение на възраженията, адресирано, освен до жалбоподателя, и до ЕКА, Akzo Nobel NV, Finnish Chemicals, ELSA, Arkema France, Aragonesas и Uralita. Посочените дружества представят отговорите си в определения за това срок (съображения 66 и 67 от обжалваното решение).
- 13 На 20 ноември 2007 г. Arkema France и жалбоподателят, по-конкретно, упражняват правото си да изложат устно становището си по време на изслушване пред служителя по изслушването (съображение 68 от обжалваното решение).
- 14 На 11 юни 2008 г. Комисията приема обжалваното решение, което е връчено на жалбоподателя на 16 юни 2008 г.
- 15 В обжалваното решение Комисията по същество отбелязва, че Arkema France, ЕКА, Finnish Chemicals и Aragonesas са следвали стратегия за стабилизиране на пазара на натриев хлорат, като крайната цел била да разпределят помежду си продажбите на това вещество, да координират ценовата политика спрямо клиентите си и по този начин да получат възможно най-големи маржове. Картелът функционирал на основата на чести контакти между конкурентите под формата на дву- и многостранни срещи и на телефонни разговори, без обаче да следва предварително определена схема. Според Комисията тези тайни споразумения

са практикувани, считано от 21 септември 1994 г., що се отнася до ЕКА и Finnish Chemicals, считано от 17 май 2004 г., що се отнася до Arkema France, считано от 16 декември 1996 г., що се отнася до Aragonesas, и считано от 13 февруари 1997 г., що се отнася до ELSA. Тези практики продължили до 9 февруари 2000 г., поне що се отнася до Arkema France, ЕКА, Finnish Chemicals и Aragonesas (съображения 69—71 от обжалваното решение).

- 16 Що се отнася по-конкретно до неправомерното поведение на Arkema France, Комисията отбелязва, че посочените в обжалваното решение факти показват прякото му участие в разглежданите антиконкурентни практики. Комисията отбелязва и че през цялото времетраене на нарушението жалбоподателят е притежавал повече от 97% от дружествения капитал на Arkema France. Поради това Комисията счита, че са налице основателни причини да се предполага, че последното е трябвало да се съобразява с политиката, определена от неговото дружество майка, и следователно не е могло да действа самостоятелно. Ето защо според Комисията може да се презумира, че жалбоподателят е оказал решаващо влияние върху Arkema France, което се потвърждавало от допълнителните признаци, изброени от Комисията (съображения 384 и 386 от обжалваното решение).
- 17 По отношение на изчисляването на наложената по-специално на Arkema France и на жалбоподателя глоба Комисията се основава на Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ С 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките“) (съображение 498 от обжалваното решение).
- 18 Най-напред Комисията посочва, че за определянето на основния размер на глобата, наложена на Arkema France, следва да се вземе предвид сума, съответстваща на 19% от стойността на продажбите на стоки, засегнати от разглеждания картел. От една страна, доколкото Arkema France е участвало в картела през период, не по-малък от четири години и осем месеца, Комисията счита, че тази сума следва да се умножи по пет, за да се отчете продължителността на нарушението. От друга страна, с цел възпиране на въпросните предприятия, и по-специално на Arkema France от встъпване в хоризонтални споразумения за

определяне на цени, Комисията намира за необходимо да наложи допълнителен размер на глобата, съответстваща на 19% от стойността на посочените продажби. Поради това Комисията приема, че следва да наложи на Arkema France и жалбоподателя, солидарно, глоба в размер на 22 700 000 EUR (съображения 510 и 521—523 от обжалваното решение).

- 19 По-нататък относно корекциите на основния размер на глобата Комисията отбелязва като отегчаващи обстоятелства, че към момента на приемане на обжалваното решение тя вече е налагала санкции на Arkema France с три решения, в които е установена отговорността на последното за предишни тайни действия. От една страна, Комисията по същество счита, че установената повторност на действията на Arkema France дава основание да му се наложи увеличение с 90% на основния размер на глобата. От друга страна, Комисията не намира смекчаващи обстоятелства в полза на Arkema France или на жалбоподателя, които да обосноват намаляване на глобата. По-специално Комисията счита, че с оглед на всички разглеждани факти „липсват изключителни обстоятелства“, които да обосноват намаление на глобата в полза на Arkema France извън приложното поле на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството (съображения 525, 526, 538 и 544 от обжалваното решение).
- 20 На следващо място Комисията по същество посочва, че за да се осигури достатъчно възпиращо действие на глобите и поради особено големия оборот на жалбоподателя извън продажбата на стоки или услуги, обхванати от нарушението, както и в крайна сметка с оглед на това, че този оборот значително надхвърля като абсолютна стойност оборотите на другите засегнати предприятия, на жалбоподателя следва да се наложи увеличение със 70% на основния размер на глобата (съображения 545, 548 и 559 от обжалваното решение).
- 21 По-нататък Комисията констатира, че глобите, определени по-специално за Arkema France и жалбоподателя, са с размер по-малък от 10% от съответния им общ оборот за 2007 г. и че глобите, които са могли да им бъдат наложени, преди

да се приложи Известието от 2002 г. относно сътрудничеството, са в размер съответно на 43 130 000 EUR за Arkema France, и на 38 590 000 EUR за жалбоподателя (съображения 551 и 552 от обжалваното решение).

- 22 Накрая Комисията приема, че Arkema France не трябва да ползва намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството, доколкото предоставената ѝ от последното информацията няма съществен доказателствен принос по смисъла на точка 21 от посоченото известие. За сметка на това Комисията приема, че Finnish Chemicals ѝ е представило доказателства със съществен доказателствен принос по смисъла на точка 21 от същото известие. Поради това тя му предоставя намаление с 50% на размера на глобата, която иначе би му наложила (съображения 580, 588 и 591 от обжалваното решение).
- 23 Членове 1 и 2 от разпоредителната част на обжалваното решение гласят следното:

„Член 1

Следните предприятия нарушиха член 81 от Договора и член 53 от Споразумението за ЕИП с участието си през посочения период в сложни споразумения и съгласувани практики с цел разпределяне на обема на продажбите, определяне на цените, обмен на чувствителна търговска информация за цените и обема на продажбите и мониторинг на изпълнението на антиконкурентните договорености за натриев хлорат на пазара в ЕИП:

а) [ЕКА], от 21 септември 1994 г. до 9 февруари 2000 г.;

б) Akzo Nobel [...], от 21 септември 1994 г. до 9 февруари 2000 г.;

- в) Finnish Chemicals [...], от 21 септември 1994 г. до 9 февруари 2000 г.;
- г) [ELSA], от 13 февруари 1997 г. до 9 февруари 2000 г.;
- д) Arkema France [...], от 17 май 1995 г. до 9 февруари 2000 г.;
- е) [жалбоподателят], от 17 май 1995 г. до 9 февруари 2000 г.;
- ж) Aragonesas [...], от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г.;
- з) Uralita [...], от 16 декември 1996 г. до 9 февруари 2000 г.

Член 2

За нарушенията, посочени в член 1, се налагат следните глоби:

- а) на ЕКА [...] и Akzo Nobel [...], солидарно: 0 EUR;
- б) на Finnish Chemicals [...]: 10 150 000 EUR, от които солидарно с [ELSA] (в ликвидация): 50 900 EUR;
- в) на Arkema France [...] и [жалбоподателя], солидарно: 22 700 000 EUR;

- г) на Arkema France [...]: 20 430 000 EUR;

- д) [на жалбоподателя]: 15 890 000 EUR;

- е) на Aragonesas [...] и Uralita [...], солидарно: 9 900 000 EUR.

[...]“ [неофициален превод]

- 24 В член 3 от разпоредителната част на обжалваното решение Комисията нарежда на предприятията, посочени в член 1 от същото решение, от една страна, да прекратят незабавно въпросното нарушение, в случай че все още не са го направили, и от друга страна, да се въздържат от извършване на което и да е от описаните в член 1 от посоченото решение действия или поведение и от всяко действие или поведение със същия или подобен предмет или резултат.

- 25 В член 4 от разпоредителната част на обжалваното решение са изброени адресатите на последното, а именно предприятията, посочени в член 1 от него.

Производство и искания на страните

- 26 Настоящата жалба е подадена от жалбоподателя в секретариата на Първоинстанционния съд [понастоящем Общият съд] на 1 август 2008 г.

- 27 Въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд (втори състав) решава да започне устната фаза на производството. Общият съд отправя някои въпроси до жалбоподателя и до Комисията. Той иска от последната и да му предостави определени документи. С изключение на протокола за устното заявление на ЕКА за освобождаване от глоба, който Комисията отказва да представи, страните се съобразяват с тези искания в определения срок.
- 28 Устните състезания и отговорите на страните на устно поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание от 2 юни 2010 г.
- 29 С определение от 11 юни 2010 г. по дело Elf Aquitaine/Комисия (Т-299/08, не-публикувано в Сборника) Общият съд, от една страна, разпорежда на Комисията да представи протокола за устното заявление на ЕКА за освобождаване от глоба, и от друга страна, разрешава на адвокатите на жалбоподателя да се запознаят с този документ в секретариата на Общия съд. Комисията представя искания документ в определения за това срок и адвокатите на жалбоподателя се запознават с него. В отговор на писмен въпрос на Общия съд жалбоподателят посочва, че макар да не може да потвърди дали този документ е същият, до който му е бил предоставен достъп в рамките на административната процедура пред Комисията, той няма причини да се съмнява, че става въпрос за същия документ.
- 30 Устната фаза на производството приключва на 16 юли 2010 г.
- 31 Жалбоподателят моли Общия съд:
- като главно искане, да отмени на основание член 230 ЕО обжалваното решение в частта, в която го засяга,

- при условията на евентуалност, да отмени или намали на основание член 229 ЕО размера на глобите, които са му наложени в член 2, букви в) и д) от обжалваното решение,

- във всички случаи, да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

32 Комисията моли Общия съд:

- да отхвърли жалбата,

- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

1. По главното искане за отмяна на обжалваното решение

33 В подкрепа на своето искане за отмяна на обжалваното решение в частта, която се отнася до него, жалбоподателят изтъква десет правни основания. Първото правно основание е изведено от нарушение на правилата, уреждащи носенето на отговорност за нарушения в рамките на групи от дружества. Второто правно основание е изведено от нарушение на шест основни принципа в резултат от това, че му е вменена отговорността за разглежданото неправомерно поведение. Третото правно основание е изведено от изопачаване на съвкупността от улики, които е предоставил. Четвъртото правно основание е изведено от противоречие в мотивите на обжалваното решение. Петото правно основание е изведено от нарушение на принципа на добра администрация. Шестото правно

основание е изведено от нарушение на принципа на правна сигурност. Седмото правно основание е изведено от злоупотреба с власт. Осмото правно основание е изведено от неоснователното налагане на глоба пряко на жалбоподателя. Деветото правно основание е изведено от нарушение на принципите и правилата, въз основа на които са изчислени глобите, наложени солидарно на Arkema France и на жалбоподателя. Десетото правно основание е изведено от нарушение на разпоредбите на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството.

По първото правно основание, изведено от нарушение на правилата, уреждащи носенето на отговорност за нарушения в рамките на групи от дружества

- ³⁴ Първото правно основание на жалбоподателя, според което в обжалваното решение Комисията е нарушила правилата, уреждащи носенето на отговорност за нарушения в рамките на групи от дружества, е разделено на пет части.

По първата част на настоящото правно основание, изведена от грешка при прилагане на правото при вменяването на отговорността за разглежданото неправомерно поведение на жалбоподателя

— Доводи на страните

- ³⁵ Жалбоподателят по същество поддържа, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като е приела в съображение 369 от обжалваното решение, че не е длъжна да подкрепи с конкретни доказателства презумпцията, според която по същество дружество майка, което притежава изцяло капитала на дъщерното си дружество, действително упражнява решаващо влияние върху последното (наричана по-нататък „презумпцията за упражняване на решаващо влияние“).

- 36 На първо място, от установената изобилна съдебна практика и от по-ранната практика на Комисията при вземането на решения произтича, че последната трябва да подкрепи презумпцията за упражняване на решаващо влияние с конкретни улики, които го удостоверяват. Въпросните улики трябвало да показват или че дружеството майка е участвало в нарушението, или че е знаело за нарушението, или че вътрешната организация на групата му е позволявала конкретна намеса в търговската политика на дъщерното му дружество. По-специално жалбоподателят твърди, че Комисията в продължение на близо четиридесет години преди приемането на Решение С (2004) 4876 окончателен от 19 януари 2005 г. относно производство по прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 от Споразумението за ЕИП (дело СОМР/Е-1/37.773 — МХОК) (ОВ L 353, 2006 г., стр. 12, наричано по-нататък Решението „МХОК“) е приемала конкретни улики, потвърждаващи презумпцията за упражняване на решаващо влияние. Жалбоподателят също така пояснява, че в съображение 574 от Решението от 1 октомври 2008 г. относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело СОМР/С.39181 — Восъци за свещи) (ОВ С 295, стр. 17, наричано по-нататък Решението „Восъци за свещи“) Комисията признава, че преди 2005 г. не е вменявала на дружество майка отговорността за нарушение, без да приложи конкретни улики, които потвърждават посочената презумпция.
- 37 На второ място, жалбоподателят отбелязва, че в решението от 10 декември 2003 г. относно процедура по прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело СОМР/Е-2/37.857 — Органични пероксиди) (ОВ L 110, 2005 г., стр. 44, наричано по-нататък Решението „Органични пероксиди“) Комисията не е вменила на жалбоподателя отговорността за санкционираното с това решение нарушение, тъй като е приела, че Arkema France е било напълно самостоятелно на пазара.
- 38 На трето място, жалбоподателят по същество поддържа, че задължението на Комисията да приложи допълнителни улики, потвърждаващи презумпцията за упражняване на решаващо влияние в рамките на прилагането на член 81 ЕО, се потвърждавало от съдебната практика относно вменяване на държавата на приета от публично предприятие мярка в областта на правото на държавните помощи. Той се позовава в това отношение на Решение на Съда от 16 май 2002 г. по дело Франция/Комисия (С-482/99, Recueil, стр. I-4397) и на Решение на Общия съд от 26 юни 2008 г. по дело SIC/Комисия (Т-442/03, Сборник, стр. II-1161).

Жалбоподателят счита, че в съответствие с член 295 ЕО принципът на равно третиране не позволява частен акционер в група от дружества да се третира по по-неблагоприятен начин от публичноправен акционер.

39 На четвърто място, жалбоподателят твърди, че изложената в съображение 369 от обжалваното решение преценка на Комисията, че тя не трябва да потвърждава презумпцията за упражняване на решаващо влияние с допълнителни улики, които да доказват контрола на дружеството майка върху дъщерното дружество, противоречи на практиката в повечето държави — членки на Съюза, като например Белгия, Франция, Италия, Обединеното кралство, както и в Съединените щати, чието влияние върху общностното конкурентно право било неоспоримо. От една страна, във всички тези държави националните органи за защита на конкуренцията прибегвали до съвкупност от улики с цел да установят самостоятелното поведение на дъщерното дружество по отношение на неговото дружество майка. От друга страна, макар Комисията наистина да не е обвързана от практиката на националните органи за защита на конкуренцията в държавите членки, тя все пак трябвало да ги вземе предвид с оглед на механизмите на засилено сътрудничество, уреждащи отношенията ѝ с посочените органи в рамките на европейската мрежа по конкуренция.

40 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

41 Най-напред следва да се отбележи, че след като е припомнила в съображения 369—372 от обжалваното решение съдебната практика относно вменяването на дружеството майка на отговорността за неправомерното поведение на

дъщерното му дружество, Комисията констатира в съображения 386 и 387 от същото решение следното:

- „(386) През цялото времетраене на нарушението [жалбоподателят] е притежавал[...] повече от 97% от дружествения капитал на [Arkema France]. С оглед на факта, че при подобни обстоятелства може основателно да се предполага, че дъщерното дружество ще трябва да се съобразява с политиката, определена от неговото дружество майка (тъй като следователно не би могло да действа самостоятелно) и че за дружеството майка не съществуват никакви пречки да определя тази политика на дъщерното си дружество, може да се презумира, [че жалбоподателят] е упражнил решаващо влияние върху [Arkema France]. Освен това съществуват и други фактори, които потвърждават презумпцията, че [жалбоподателят] действително е упражнил решаващо влияние. Най-напред, всички членове на управителния съвет на [Arkema France] са избрани от [жалбоподателя]. По-нататък, в периода 1994—1999 г. г-н [P.] е бил едновременно член на управителния съвет на [Arkema France] и на [жалбоподателя]. Същото се отнася и за г-н [I.], който е бил член на управителния съвет на [Arkema France] в периода 1994—1998 г. и на съвета на ръководителите на [жалбоподателя], в периода 1994—1997 г. По същия начин г-н [W.] бил член на управителния съвет на [Arkema France] в периода 1994—1999 г. и бил назначен в съвета на ръководителите на [жалбоподателя] през 1999 г. Освен това, няколко други лица, като например г-н [D.] (1994—2000) и г-н [R.] (1994—1997), са били едновременно членове на управителния съвет на [Arkema France] и на [жалбоподателя]. С оглед на тези различни случаи на припокриване на членовете на органите за ръководство и контрол на [Arkema France], които (що се отнася до ръководните органи) са били избрани и следва да се предположи, че са могли да бъдат отзовани от [жалбоподателя], очевидно той е бил уведомяван за всички решения, взети от [Arkema France], и е можел да упражни влияние върху тях по всяко време. Освен това липсвал друг значим акционер, способен да окаже влияние върху търговската политика на дъщерното дружество.
- (387) Предвид презумпцията, която следва от участието на [жалбоподателя] в [Arkema France] към момента на нарушението (повече от 97%) и организационните връзки, Комисията счита, че [жалбоподателят] е упражнил определящо влияние върху поведението на дъщерното си дружество [Arkema France]“. [неофициален превод]

- 42 На следващо място в съображения 396—415 от обжалваното решение Комисията отхвърля доводите, които Arkema France и жалбоподателят изтъкват в становищата си, представени в отговор на изложението на възраженията, за да оспорят вменяването на отговорността за разглежданото нарушение на жалбоподателя.
- 43 От посочените в точки 41 и 42 по-горе мотиви на обжалваното решение следва, че Комисията е вменила отговорността за разглежданото нарушение на жалбоподателя въз основа на презумпцията, че дружество майка, което притежава 97 % от капитала на дъщерното си дружество, упражнява решаващо влияние върху последното. Комисията е приела също, от една страна, че тази презумпция се потвърждава от допълнителни улики, които е изложила в обжалваното решение, и от друга страна, че доводите, изтъкнати от Arkema France и жалбоподателя в техните становищата в отговор на изложението на възраженията, не могат да оборят посочената презумпция.
- 44 Ето защо следва да се провери дали Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, както твърди жалбоподателят, като е приела, че само по себе си обстоятелството, че последният притежава 97 % от дружествения капитал на Arkema France, е достатъчно, за да му вмени отговорността за разглежданото нарушение.
- 45 В решението си от 10 септември 2009 г. по дело Akzo Nobel и др./Комисията (С-97/08 Р, Сборник, стр. I-8237, точка 54) Съдът припомня, че правото на конкуренцията се отнася до дейността на предприятията (Решение от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, С-204/00 Р, С-205/00 Р, С-211/00 Р, С-213/00 Р, С-217/00 Р и С-219/00 Р, Recueil, стр. I-123, точка 59) и че понятието за предприятие обхваща всеки субект, който извършва икономическа дейност, независимо от своя правен статут и начин на финансиране (Решение на Съда от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, С-189/02 Р, С-202/02 Р, С-205/02 Р—С-208/02 Р и С-213/02 Р, Recueil, стр. I-5425, точка 112, Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze и др., С-222/04, Recueil, стр. I-289, точка 107 и Решение на Съда от 11 юли 2006 г. по дело FENIN/Комисия, С-205/03 Р, Recueil, стр. I-6295, точка 25).

- 46 Съдът е уточнил също, че понятието за предприятие, поставено в този контекст, трябва да бъде схващано като обозначаващо една стопанска единица, макар и от юридическа гледна точка тази стопанска единица да е съставена от няколко физически или юридически лица (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 55 и цитираната съдебна практика).
- 47 Когато подобна стопанска единица нарушава правилата на конкуренцията, съгласно принципа на личната отговорност същата следва да отговаря за това нарушение (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 56 и цитираната съдебна практика).
- 48 Нарушението на правото на конкуренцията трябва да бъде вменено по недвусмислен начин на юридическо лице, на което биха могли да се наложат глоби, и изложението на възраженията трябва да бъде адресирано до последното. Важно е също изложението на възраженията да посочва в какво качество дадено юридическо лице се упреква за извършването на твърдените деяния (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 57 и цитираната съдебна практика).
- 49 От постоянната съдебна практика произтича, че поведението на дадено дъщерно дружество може да бъде вменено на дружеството майка, по-конкретно когато, макар и да има отделна правосубектност, това дъщерно дружество не определя по самостоятелен начин своето поведение на пазара, а прилага главно указанията, които са му дадени от дружеството майка, с оглед в частност на икономическите, организационните и юридическите връзки между тези два правни субекта (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 58 и цитираната съдебна практика).
- 50 Всъщност това е така, защото в подобна ситуация дружеството майка и неговото дъщерно дружество са част от една и съща стопанска единица и следователно формират едно-единствено предприятие по смисъла на съдебната практика, спомената в точки 45 и 46 по-горе. Така обстоятелството, че дружество майка и неговото дъщерно дружество представляват едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО, позволява на Комисията да адресира до дружеството

майка решение за налагане на глоби, без да се изисква да е доказано личното участие на последното в нарушението (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 59 и цитираната съдебна практика).

- 51 В особения случай, когато дружество майка притежава 100% от дружествения капитал на своето дъщерно дружество, извършило нарушение на правото на конкуренцията, от една страна, това дружество майка може да упражнява решаващо влияние върху поведението на това дъщерно дружество, и от друга страна, съществува оборима презумпция, според която посоченото дружество майка действително упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 60 и цитираната съдебна практика).
- 52 При тези обстоятелства е достатъчно Комисията да докаже, че целият дружествен капитал на дадено дъщерно дружество е собственост на неговото дружество майка, за да се презумира, че последното оказва решаващо влияние върху търговската политика на това дъщерно дружество. Впоследствие Комисията ще бъде в състояние да счита дружеството майка за солидарно отговорно за плащането на наложената на дъщерното му дружество глоба, освен ако това дружество майка, което трябва да обори тази презумпция, не представи достатъчно доказателства, които да могат да установят, че неговото дъщерно дружество има самостоятелно поведение на пазара (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 61 и цитираната съдебна практика).
- 53 Макар и да е вярно, че в решението си от 16 ноември 2000 г. по дело Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия (С-286/98 Р, Recueil, стр. I-9925, точки 28 и 29) Съдът е посочил, освен притежаването на 100% от дружествения капитал на дъщерното дружество, и други обстоятелства, каквито са липсата на оспорване на влиянието, което дружеството майка упражнява върху търговската политика на своето дъщерно дружество, и общото представителство на двете дружества по време на административното производство, не по-малко вярно е, че подобни обстоятелства са споменати от Съда само с цел да се изложат всички елементи, на които Общият съд е основал своето съждение, а не с цел прилагането на посочената презумпция да се постави в зависимост от представянето на допълнителни улики, свързани с действителното упражняване на влияние от

дружеството майка (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 62 и цитираната съдебна практика).

- 54 От всички тези съображения следва, че когато дружество майка притежава 100 % от дружествения капитал на своето дъщерно дружество, съществува обобщаваща презумпция, според която това дружество майка упражнява решаващо влияние върху поведението на своето дъщерно дружество (вж. Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 63 и цитираната съдебна практика).
- 55 По-нататък, съгласно практиката на Общия съд, когато дружество майка притежава почти целия дружествен капитал на дъщерното си дружество, може основателно да се приеме, че това дъщерно дружество не определя самостоятелно поведението си на пазара и че образува заедно с дружеството си майка едноединствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 30 септември 2003 г. по дело Michelin/Комисия, T-203/01, Recueil, стр. II-4071, точка 290 и цитираната съдебна практика).
- 56 В настоящия случай следва да се констатира, от една страна, че както посочва Комисията в съображение 386 от обжалваното решение, жалбоподателят не оспорва, че е притежавал повече от 97 % от дружествения капитал на Arkema France към момента на настъпване на разглежданите факти, а именно 97,55 % — както е установено в съображение 13 от обжалваното решение. От друга страна, макар жалбоподателят да поддържа, че липсата на друг акционер, освен него самия, в дружествения капитал на Arkema France не може да потвърди презумпцията за упражняване на решаващо влияние, той не представя доводи, които да поставят под въпрос преценката на Комисията, съдържаща се в съображение 396 от обжалваното решение, че притежаването от страна на дружеството майка на почти целия дружествен капитал на дъщерното му дружество може да се приравни на притежаване на целия дружествен капитал, доколкото, по принцип, „в този случай миноритарните акционери нямат никакво специално право, освен нормалната им материална заинтересованост от печалбите на дъщерното дружество“. [неофициален превод]

- 57 Следователно Комисията основателно е приела в обжалваното решение, в съответствие с посочената в точки 45—55 по-горе съдебна практика, че жалбоподателят е упражнявал решаващо влияние върху Arkema France, въз основа на констатацията, че последният е притежавал почти целия капитал на това дружество.
- 58 Нито един от доводите на жалбоподателя не обезсилва това заключение.
- 59 На първо място, следва да се отхвърлят като неоснователни доводите, според които, от една страна, както от съдебната практика, така и от практиката на Комисията до приемането на Решението „МХОК“ произтичало, че последната е длъжна да подкрепи презумпцията за упражняване на решаващо влияние с конкретни улики. Всъщност, както личи от точки 45—55 по-горе, съгласно постоянната съдебна практика, която Съдът припомня в Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия (точка 45 по-горе), Комисията не е длъжна да подкрепи тази презумпция с допълнителни улики. Освен това, макар Комисията да посочва в решението си „Восъци за свещи“, че практиката ѝ по приемане на решения преди приемането на решение „МХОК“ е била да подкрепя презумпцията за упражняване на решаващо влияние с допълнителни улики, подобна констатация не може да се отрази на посоченото в точка 57 по-горе заключение, че Комисията е можела основателно да приеме в обжалваното решение, че притежаването от страна на жалбоподателя на почти целия дружествен капитал на Arkema France само по себе си е достатъчно, за да се презумира, че е упражнявал решаващо влияние върху последното.
- 60 На второ място, трябва да се отхвърли като неоснователен доводът, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като е вменила отговорността за разглежданото неправомерно поведение на жалбоподателя, въпреки че не е постъпила по този начин в решение „Органични пероксиди“. От една страна, доколкото Комисията се е основала в обжалваното решение на точно тълкуване на понятието за предприятие по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО, за да вмени отговорността за разглежданото нарушение на жалбоподателя, както личи от

точки 45—55 по-горе, обстоятелството, че не е постъпила по този начин в по-ранно решение, с което санкционира Arkema France, само по себе си не може да постави под въпрос законосъобразността на обжалваното решение в това отношение. От друга страна, доколкото Комисията има възможност, но не и задължение да вмени отговорността за нарушението на дружеството майка (вж. в този смисъл Решение на Съда от 24 септември 2009 г. по дело Erste Group Bank и др./Комисия, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, Сборник, стр. I-8681, точка 82 и Решение на Общия съд от 14 декември 2006 г. по дело Raiffeisen Zentralbank Österreich и др./Комисия, T-259/02—T-264/02 и T-271/02, Recueil, стр. II-5169, точка 331), обстоятелството, че Комисията не е постъпила по този начин в решение „Органични пероксиди“ само по себе си не предполага, че тя трябва да направи същата преценка в последващо решение (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 20 април 1999 г. по дело Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, известно като „PVC II“, T-305/94—T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 и T-335/94, Recueil, стр. II-931, точка 990).

- ⁶¹ На трето място, доколкото жалбоподателят твърди по същество, че Решение по дело Франция/Комисия, точка 38 по-горе (точки 50—52, 55 и 56), и Решение по дело SIC/Комисия, точка 38 по-горе (точки 94, 95, 98, 99, 101—105 и 107) целят да потвърдят задължението на Комисията да представи допълнителни улики в подкрепа на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, на която тя се основава в рамките на прилагането на член 81 ЕО, този довод следва да се отхвърли като неотносим. Всъщност въпросните точки, които са свързани с въпроса дали държавата носи отговорност за мярка, приета от публичноправно предприятие, а оттам и дали такава мярка може да се квалифицира като държавна помощ по смисъла на член 87 ЕО, от една страна, нямат отношение към условията за вменяване на отговорността за нарушение на член 81 ЕО на дружество майка, и от друга страна, не са пречка за съществуването на презумпцията за упражняване на решаващо влияние в областта на член 81 ЕО, чиято законосъобразност се признава изрично от юрисдикциите на Съюза, видно от изложената в точки 45—55 по-горе съдебна практика.

- ⁶² На четвърто място, следва да се отхвърли като неотносим доводът, според който, по същество, съдебната практика в много държави — членки на Европейския съюз, и в Съединените щати изисква решаващото влияние на дружеството

майка върху неговото дъщерно дружество да бъде потвърдено от конкретни улики. Всъщност, освен че съдебната практика на посочените държави не обвързва Комисията и не представлява релевантната правна рамка, с оглед на която следва да се разгледа обжалваното решение, обстоятелството, че съдебната практика в тези държави не признава презумпцията за упражняване на решаващо влияние, дори да бе установено, във всички случаи не би довело до нейната незаконосъобразност съгласно общностното право.

- 63 С оглед на гореизложените съображения първата част на настоящото правно основание следва да се отхвърли отчасти като неоснователна и отчасти като неотнoсима.

По втората част на настоящото правно основание, изведена от нарушение на принципите на самостоятелна правосубектност и икономическа самостоятелност на дружествата

— Доводи на страните

- 64 Жалбоподателят поддържа, че когато презумпцията за упражняване на решаващо влияние, обратно на практиката на Комисията преди приемането на решение „МХОК“, не е подкрепена от допълнителни улики, потвърждаващи намесата на дружеството майка в дейността на неговото дъщерно дружество на пазара, на който е извършено нарушението, такава презумпция е несъвместима с принципа на самостоятелна правосубектност на юридическото лице, доколкото води до автоматична отговорност на дружеството майка за нарушенията, извършени от дъщерното му дружество.
- 65 На първо място, жалбоподателят твърди, че единствено при надлежно обосновано изключение от принципа на самостоятелна правосубектност на юридическите лица дружеството майка би могло да се приеме за част от предприятието

по смисъла на член 81 ЕО. В случай на подобно изключение дружеството майка би могло да носи отговорност за извършено от дъщерното му дружество нарушение и да бъде осъдено солидарно да заплати глобата, наложена на това дъщерно дружество, но не може да му се наложи глоба на основание на личната му отговорност.

⁶⁶ Жалбоподателят отбелязва, че дружественото право на държави — членки на Съюза, извежда принципа на самостоятелна правосубектност на юридическите лица, включително на дъщерните дружества, чийто капитал се притежава изцяло от техните дружества майки. Този принцип произтича от характеристиките на юридическите лица и предоставял по-специално пълна юридическа правоспособност и собствено имущество на всички дружества, които носели пълна отговорност за своите действия, включително за икономическата си дейност на пазара. В това отношение жалбоподателят уточнява, че принципът на икономическа самостоятелност на дъщерните дружества, произтичащ от самостоятелната им правосубектност, е признат от съдебната практика. Този принцип представлявал и основен фактор за доброто функциониране на модерните икономики. Следователно като отделни юридически лица жалбоподателят и Arkema France притежавали всеки поотделно юридическа и икономическа самостоятелност.

⁶⁷ На второ място, жалбоподателят поддържа, че принципът на икономическа самостоятелност на дъщерните дружества представлява конкретно проявление на използване от страна на последните на характеристиките им като юридическо лице. От една страна, анализът на правото на повечето държави — членки на Съюза, показвал, че принципът на самостоятелност на юридическите лица е част от основните начала на правото, уреждащи обществените отношения в тези държави, който може да се дерогира само при изключителни обстоятелства, както личало от съдебната практика на различните държави. От друга страна, при прилагането на конкурентното право Комисията била длъжна да вземе предвид практиката на юрисдикциите на държавите — членки на Съюза, за да не засегне необходимата съгласуваност на отделните национални правни системи в рамките на европейската и международната мрежа по конкуренция.

68 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

69 Жалбоподателят по същество поддържа, че като му е вменила отговорността за разглежданото нарушение, Комисията е нарушила принципите на самостоятелна правосубектност и икономическа самостоятелност на дружествата.

70 Без да е необходимо обаче Общият съд да се произнася относно обхвата на принципите на самостоятелна правосубектност и икономическа самостоятелност на дружествата, нито относно съществуването на втория принцип, достатъчно е да се констатира, че те във всички случаи не предполагат, че дружество, чийто капитал се притежава изцяло или почти изцяло от друго дружество, непременно действа самостоятелно на пазара само защото притежава юридическа правосубектност или собствени икономически средства. Всъщност подобно предположение би изключило многобройните практически възможности за дружеството майка, което притежава изцяло или почти изцяло капитала на дъщерното си дружество, да въздейства върху поведението на последното по формален или неформален начин.

71 Поради това твърдените принципи на самостоятелна правосубектност и икономическа самостоятелност, на които жалбоподателят се позовава в настоящия случай, не са били нарушени от Комисията.

72 Доводите, изтъкнати от жалбоподателя в това отношение, не могат да бъдат приети. От една страна, що се отнася до доводите, според които презумпцията за упражняване на решаващо влияние противоречала на действащото право в някои държави — членки на Съюза, те следва да се отхвърлят като неоснователни, по същите съображения, като изложените в точка 62 по-горе, а именно, че правото на тези държави не представлява релевантната правна уредба, с оглед на която трябва да се преценява законосъобразността на обжалваното

решение. От друга страна, доколкото жалбоподателят поддържа, че като му е вменила отговорността за разглежданото нарушение, Комисията е нарушила действащото дружествено право в държавите — членки на Съюза, а оттам и принципа на субсидиарност, следва да се констатира, че съгласно член 81, параграф 1 ЕО, когато стопански субект наруши правилата на конкуренцията, той отговаря за това нарушение и Комисията може да го санкционира по силата на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.

- 73 С оглед на гореизложените съображения втората част на настоящото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По третата част на настоящото правно основание, изведена от грешка, свързана с обстоятелството, че уликите, приети от Комисията в обжалваното решение, не потвърждават презумпцията за упражняване на решаващо влияние

— Доводи на страните

- 74 Жалбоподателят твърди, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото и явна грешка в преценката, като е приела, че изложените в съображение 386 от обжалваното решение три допълнителни фактора (вж. точка 41 по-горе) потвърждават презумпцията за упражняване на решаващо влияние. В това отношение жалбоподателят по същество поддържа, че обстоятелството, от една страна, че е назначил членовете на управителния съвет на дъщерното си дружество, и от друга страна, че петима от членовете на съвета на директорите или на управителния съвет на Arkema France са били членове на неговия съвет

на директорите или управителен съвет, не позволява да се потвърди посочената презумпция.

75 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

76 Съгласно изложената в точки 52—55 по-горе съдебна практика Комисията не е длъжна да потвърди с допълнителни улики презумпцията за упражняване на решаващо влияние, на която може да се позове, когато дружеството майка притежава целия или почти целия дружествен капитал на дъщерното си дружество, а за сметка на това жалбоподателят трябва представи достатъчно доказателства, които да могат да установят, че неговото дъщерно дружество има самостоятелно поведение на пазара, за да обори тази презумпция.

77 Следователно, дори да се приеме, че в съображение 386 от обжалваното решение Комисията неправилно се е основала на допълнителни улики, които не могат да потвърдят презумпцията за упражняване на решаващо влияние, както твърди жалбоподателят, във всички случаи подобна грешка не може да постави под въпрос факта, че Комисията е могла основателно да се позове само на установеното притежание от страна на жалбоподателя на почти целия дружествен капитал на дъщерното му дружество, за да презумира, че е упражнил решаващо влияние върху последното.

78 Поради това третата част на настоящото правно основание следва да се отхвърли като неотнормирана, без да е необходимо да се разглеждат доводите на жалбоподателя, с които той по същество цели да оспори релевантността на улуките, които Комисията е приела в обжалваното решение с оглед да потвърди презумпцията за упражняване на решаващо влияние.

По четвъртата част на настоящото правно основание, изведена от факта, че Комисията погрешно е счела, че жалбоподателят не е представил съвкупност от улики, които оборват презумпцията за упражняване на решаващо влияние

— Доводи на страните

- ⁷⁹ Жалбоподателят по същество поддържа, че Комисията погрешно е счела, че той не е представил съвкупност от съгласувани улики, които да оборят презумпцията за упражняване на решаващо влияние и да установят, от една страна, самостоятелността на Arkema France на пазара, и от друга страна, липсата на намеса от негова страна в търговската политика на дъщерното му дружество. Жалбоподателят пояснява, че противно на твърденията на Комисията, съвкупността от представените от него улики не доказва само факта, че не е участвал в картела или че не е знаел за него.
- ⁸⁰ На първо място, жалбоподателят твърди, че е доказал чрез съгласувани улики самостоятелността на Arkema France на пазара.
- ⁸¹ Първо, жалбоподателят най-напред припомня, че както е отбелязал в рамките на първата част на първото правно основание (вж. точка 37 по-горе), Комисията е признала самостоятелността на Arkema France на пазара в решението „Органични пероксиди“. Освен това жалбоподателят поддържа, че ако в решението си от 3 май 2006 г., Водороден пероксид и перборат (дело COMP/E/38.620) (ОВ L353, стр. 54, наричано по-нататък Решението „Водороден пероксид“), Комисията не е опитала в нито един момент да подкрепи с каквото и да било конкретно доказателство презумпцията за упражняване на решаващо влияние, то тя била приела, че липсват улики, позволяващи да се потвърди тази презумпция. Накрая, доколкото натриевият хлорат принадлежи към същата група

вещества като посочените в решението „Органични пероксиди“ и решението „Водороден пероксид“, и доколкото групата Elf Aquitaine го третира по същия начин както веществата, до които се отнасят тези две решения, Комисията не можела основателно да претендира в рамките на настоящото дело, че жалбоподателят се е намесил в търговската стратегия на Arkema France.

- 82 Второ, жалбоподателят поддържа, че Arkema France е част от група, характеризираща се с децентрализирано управление на дъщерните си дружества и че поради това той действал начело на групата само като неоперативно холдингово дружество, което по никакъв начин не се меси в оперативното управление на дъщерните си дружества. По тази причина Комисията не трябвало да му вменява отговорността за разглежданото нарушение, така както не е направила това по отношение на едно от дружествата майки, санкционирани в нейното решение от 20 октомври 2004 г. относно процедура по прилагане на член 81 [ЕО] (дело СОМР/С.38.238, Суров тютюн — Испания) (ОВ L 102, 2007 г., стр. 14, наричано по-нататък Решението „Суров тютюн — Испания“).
- 83 Трето, жалбоподателят поддържа, че Arkema France винаги е определяло самостоятелно търговската си стратегия.
- 84 От една страна, обратно на твърденията на Комисията в точка 324 от изложението на възраженията и както последната сама признала пред служителя по изслушването, жалбоподателят никога не бил приемал или одобрявал оперативния план или бюджета за дейността на Arkema France конкретно във връзка с натриевия хлорат. Напротив, към момента на осъществяване на фактите Arkema France разполагало с всички организационни, правни и финансови средства и ресурси, необходими за определянето на търговската му стратегия за дейността, свързана с натриевия хлорат, както и за управлението на тази дейност.

- 85 От друга страна, жалбоподателят изтъква поредица от доводи, с които иска да докаже, че Arkema France е действало самостоятелно на пазара. Най-напред Arkema France е имало пълно право да сключва договори без предварителното разрешение на своето дружество майка, поради което е можело да управлява напълно самостоятелно търговската си политика. На следващо място Arkema France е определяло винаги само гамата от стоки и услуги, които е предлагало на пазара на натриевия хлорат, доколкото жалбоподателят никога не бил давал инструкции или нареждания на дъщерното си дружество по отношение на продукцията му, практикуваните от него цени или пазара на тази продукция. По-нататък Arkema France се е ползвало с пълна свобода да определя целите си относно продажбите и брутните си маржове, без намесата на неговото дружество майка, тъй като никой от персонала на жалбоподателя не е могъл да се намесва при решения от този вид. Освен това жалбоподателят никога не бил присъствал на пазарите или нагоре, или надолу по веригата на пазарите, на които действало дъщерното му дружество. На последно място Arkema France е участвало на пазара на натриев хлорат от свое име и за своя сметка, а не като негов представител или търговски агент.
- 86 Четвърто, според жалбоподателя Arkema France е разполагало с пълна финансова самостоятелност. Тази констатация произтичала от съображенията, изложени в точки 81—85 по-горе, както и от твърде скромния характер на дейността му, свързана с натриевия хлорат, в рамките на групата към момента на спорните факти. Жалбоподателят добавя, че упражняваният от него финансов контрол върху Arkema France бил много общ и следователно не е могъл да се отнася до дейността, свързана с натриевия хлорат.
- 87 Пето, жалбоподателят поддържа, че Arkema France не го е информирало за дейността си на пазара и че единствените отчети, които му предоставяло Arkema France, оставали в рамките на задълженията на холдинга по отношение на счетоводните правила и на приложимите финансово-правни норми. Следователно посочените отчети оставали на много общо равнище и не засягали търговската политика на Arkema France.

- 88 Шесто, жалбоподателят отбелязва, че в светлината на всички съображения, изложени в точки 81—87 по-горе, от една страна, Комисията трябвало да констатира, че дейността на Arkema France не е била подчинена на инструкции от страна на неговото дружество майка. От друга страна, както от съдебната практика, така и от практиката на Комисията при приемане на решения произтичало, че всички улики, които жалбоподателят е представил, за да обори презумпцията за упражняване на решаващо влияние, били релевантни за доказване на независимостта на дъщерното му дружество. Като отхвърлила уликите, предоставени от жалбоподателя, Комисията на практика му отказала този начин на доказване за оборване на споменатата презумпция.
- 89 На второ място, жалбоподателят твърди, че в съображение 370 от обжалваното решение Комисията неправилно е отхвърлила доказателствената стойност на липсата на участие в нарушението, извършено от дъщерното му дружество, както и на факта, че той не е знаел за това нарушение, за да отхвърли отговорността му, при това въпреки че изрично признала в обжалваното решение, че жалбоподателят никога не е участвал пряко или косвено в разглежданото нарушение. Комисията и юрисдикциите на Съюза обаче приемали участието в нарушението или знанието за него за релевантна улика в рамките на възлагането на отговорността за такова нарушение на дружеството майка.
- 90 На трето място, жалбоподателят отбелязва, че в съображение 403 от обжалваното решение Комисията неправилно е приела, че липсата на участие на жалбоподателя на пазара на натриев хлорат в ЕИП, както и нагоре и надолу по веригата на пазара на това вещество, не представлявала доказателство за неговата независимост. Подобна позиция била несъвместима със съдебната практика, произтичаща от Решение на Общия съд от 12 септември 2007 г. по дело Prum и Prum Consumer/Комисия (T-30/05, непубликувано в Сборника).
- 91 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 92 Жалбоподателят по същество твърди, че е представил съвкупност от улики, които доказват самостоятелността на Arkema France на пазара на натриев хлорат и липсата на намеса от негова страна в търговската политика на дъщерното му дружество.
- 93 Следва да се припомни, от една страна, че както личи от изложената по-специално в точки 52—55 по-горе съдебна практика, когато Комисията се основава на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, за да вмени отговорността за дадено нарушение на дружеството майка, последното трябва да обори тези презумпция, като представи достатъчно доказателства от естество да установят самостоятелното поведение на дъщерното му дружество на пазара. От друга страна, за да докаже самостоятелността на дъщерното си дружество на пазара и по този начин да обори посочената презумпция, дружеството майка трябва да предостави всички данни относно организационните, икономическите и правните отношения между него и дъщерното му дружество, които могат да докажат, че те не съставляват един-единствен стопански субект.
- 94 Ето защо в настоящия случай трябва да се провери дали Комисията е имала основание да приеме, че представената от жалбоподателя съвкупност от улики не позволява да се установи самостоятелността на Arkema France на пазара и да се обори презумпцията за упражняване на решаващо влияние.
- 95 На първо място, що се отнася до довода на жалбоподателя, че възприетата от Комисията позиция в решението „Органични пероксиди“ и в решението „Водороден пероксид“ показвала, че Arkema France е действало самостоятелно на пазара, той трябва да се отхвърли като неоснователен. Най-напред следва да се отбележи, от една страна, че жалбоподателят тълкува погрешно посочените

решения, доколкото в тях Комисията по никакъв начин не стига до заключение, че Arkema France е действало самостоятелно, било конкретно на пазара на натриев хлорат, било изобщо на другите пазари на стоките, с които е търгувало. Всъщност, както личи по-специално от член 1 от решението „Органични пероксиди“, Комисията се е ограничила до това да санкционира Arkema France (по-рано Atofina), без да се произнася по въпроса дали отговорността за това нарушение следва да се вмени на жалбоподателя. От друга страна, следва да се констатира, че в решението „Водороден пероксид“ Комисията по същество приема, по-конкретно в съображение 427 от същото, че отговорността за нарушението, разглеждано в това решение, трябва да се вмени на жалбоподателя. Следователно нито едно от тези решения не позволява да се заключи, че при подобни обстоятелства Комисията е приела, че Arkema France е действало самостоятелно на пазара.

⁹⁶ Освен това, както бе установено в точка 60 по-горе, доколкото Комисията има възможност, но не и задължение да вмени отговорността за нарушението на дружеството майка и доколкото същата се е основала на точно тълкуване на понятието за предприятие по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО, за да вмени в настоящия случай отговорността за разглежданото нарушение на жалбоподателя, евентуалната констатация, че в предходни решения Комисията или е преценила, че не следва да търси отговорност от дружеството майка, или е подкрепила презумпцията за упражняване на решаващо влияние с допълнителни улики, във всички случаи не позволява да се приеме, че в настоящия случай Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като е вменила отговорността за разглежданото нарушение на жалбоподателя.

⁹⁷ На второ място, що се отнася до довода на жалбоподателя, че самостоятелността на Arkema France се удостоверявала от децентрализираното управление на групата Elf Aquitaine и от факта, че жалбоподателят бил само „неоперативен холдинг“, който не се меси в оперативното управление на дъщерните си дружества и че поради това Комисията не трябвало да му вменява отговорността за нарушението, което впрочем не била направила по отношение на едно друго дружество майка, в решението „Суров тютюн — Испания“, той също следва да се отхвърли като неоснователен.

- 98 Най-напред следва да се отбележи, от една страна, че твърдението, според което жалбоподателят е „неоперативно холдингово дружество“, не е доказано от нито едно конкретно доказателство от естество да установи, че той не е упражнявал решаващо влияние върху дъщерното си дружество. От друга страна, видно от изложената в точка 60 по-горе съдебна практика, фактът, че в решението „Суров тютюн — Испания“ Комисията не е вменила отговорността за дадено нарушение на определено дружество майка, във всички случаи не може да обезсили констатацията, че условията за подобно вменяване на отговорност са изпълнени в обжалваното решение.
- 99 Освен това във всички случаи, в контекста на група от дружества, холдинговото дружество има за цел да групира участието на различни дружества и да осигури общото управление. Ето защо не може да се изключи, че жалбоподателят е упражнил решаващо влияние върху поведението на дъщерното си дружество, по-конкретно чрез съгласуване на инвестициите в рамките на групата Elf Aquitaine. По-нататък вътрешното разпределение на различните дейности на жалбоподателя между различни подразделения или отдели, което наподобява децентрализирано управление, представлява нормално явление в рамките на групите от дружества като оглавяваната от жалбоподателя. Поради това този довод не оборва презумпцията, че жалбоподателят и Arkema France са съставлявали едно и също предприятие по смисъла на член 81 ЕО.
- 100 На трето място, доколкото жалбоподателят поддържа, от една страна, че Arkema France винаги е определяло самостоятелно търговската си стратегия на пазара на натриев хлорат, тъй като той никога не е одобрявал оперативния план или бюджета за дейността на Arkema France конкретно във връзка с това вещество и последното по същество можело да действа самостоятелно на пазара, както и, от друга страна, че Arkema France разполагало с пълна финансова самостоятелност, тъй като контролът, който той упражнявал върху дъщерното си дружество, бил много общ, тези доводи също следва да се отхвърлят като неоснователни.

- 101 Всъщност, освен че доводите на жалбоподателя не са подкрепени от конкретни доказателства, следва най-напред да се отбележи, че обстоятелството, че той не е приемал или одобрявал оперативния план или бюджета за дейността на Arkema France, не позволява да се установи, че жалбоподателят не можел да ги измени, да ги отхвърли или да упражни контрол спрямо тях.
- 102 Освен това не може да се изключи, че жалбоподателят е упражнил решаващо влияние върху поведението на дъщерното си дружество, по-конкретно чрез съгласуване на финансовите инвестиции в рамките на дружеството Elf Aquitaine.
- 103 Накрая, макар жалбоподателят да е контролирал най-значимите договори на дъщерното си дружество, както впрочем той сам твърди в отговора си на изложението на възраженията (вж. страница 71 от посочения отговор) и както личи от съображение 392 обжалваното решение, това обстоятелство само засилва извода на Комисията, че това дъщерно дружество не е било самостоятелно по отношение на жалбоподателя.
- 104 На четвърто място, доводът на жалбоподателя, че Arkema France не го е информирало за дейността си на пазара и че му е предоставяло само най-общи отчети, в съответствие с френското право и неговия устав, трябва да се отхвърли като неоснователен. В това отношение, освен факта че този довод не е подкрепен от каквито и да било конкретни доказателства, посоченото в точка 103 по-горе признание на жалбоподателя, че е контролирал най-значимите договори на дъщерното си дружество, противоречи на посочения довод.
- 105 На пето място, доколкото жалбоподателят твърди, че не е участвал в нарушението, не е знаел за него и не се е намесвал нагоре или надолу по веригата на пазара на натриев хлорат, нито пък на самия този пазар, който бил от незначителен интерес за него, следва да се констатира, че подобни фактори не могат да

докажат самостоятелността на Arkema France. Най-напред следва да се припомни, че съгласно съдебната практика не свързаното с нарушението отношение на побудителство между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участието на първото в споменатото нарушение, а фактът, че те представляват едно предприятие, позволява на Комисията да адресира решението за налагане на глоби до дружеството майка в група от дружества (Решение по дело Michelin/Комисия, точка 55 по-горе, точка 290). На следващо място никакво заключение не може да се извлече и от факта, че жалбоподателят и Arkema France са действали на различни пазари или че пазарът на натриев хлорат е бил от незначителен интерес за жалбоподателя. Всъщност следва да се приеме, че в група, като оглавяваната от жалбоподателя, разпределението на задачите представлява нормално явление, което не позволява да се обори презумпцията, че жалбоподателят и Arkema France са съставлявали едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО. Следователно тези доводи трябва да се отхвърлят като неотнормисими.

¹⁰⁶ На шесто място, що се отнася до довода на жалбоподателя, че Комисията на практика му отказала правото да обори презумпцията за упражняване на решаващо влияние, като приела, че представените от него улики не позволяват да се установи самостоятелността на Arkema France, той следва да се отхвърли като неоснователен. Действително в обжалваното решение, освен че Комисията не оспорва правото на жалбоподателя да представи улики, годни да оборят презумпцията за упражняване на решаващо влияние, а след като разглежда съвкупността от улики, които жалбоподателят ѝ е представил, с основание приема, видно от констатациите, изложени в точки 95—105 по-горе, че последните не позволяват да се обори споменатата презумпция.

¹⁰⁷ В светлината на всички гореизложени съображения следва да се приеме, че Комисията правилно е счела, че жалбоподателят не е представил доказателства, които могат да оборят презумпцията за упражняване на решаващо влияние.

108 Поради това следва да се отхвърли четвъртата част на първото правно основание отчасти като неоснователна и отчасти като неотнoсима.

По петата част на настоящото правно основание, изведена от твърдението, че презумпцията за упражняване на решаващо влияние е превърната в необорима презумпция

— Доводи на страните

109 Жалбоподателят поддържа, че като е отхвърлила съвкупността от улики, които той ѝ е представил, Комисията е видоизменила презумпцията за упражняване на решаващо влияние от оборима, каквато би трябвало да бъде, в необорима.

110 На първо място, жалбоподателят твърди, че видоизменянето на една оборима презумпция в необорима засяга презумпцията за невинност. Най-напред това видоизменяне представлявало *probatio diabolica*, тоест доказателство, чието оборване е невъзможно, и следователно същото е недопустимо съгласно съдебната практика. На следващо място по време на съдебното заседание жалбоподателят пояснява, че подобна презумпция противоречи на принципа на презумпцията за невинност, закрепен, от една страна, в Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), така както го тълкува Европейският съд по правата на човека в Решение от 7 октомври 1988 г. по дело *Salabiaku* с/у Франция (серия А № 141-А, § 28), и от друга страна, в Хартата на основните права на Европейския съюз, прокламирана на 7 декември 2000 г. в Ница (ОВ С 364, стр. 1) и който има същата юридическа сила като Договорите, съгласно член 6, параграф 1, първа алинея от ДЕС. Накрая, в отговор на въпросите на Общия съд в хода на съдебното заседание, жалбоподателят пояснява, че счита Решение по

дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, за несъвместимо с посочените разпоредби.

- 111 На второ място, жалбоподателят твърди, че Комисията е направила невъзможно оборването на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, приета от нея в обжалваното решение.
- 112 Първо, от съображения 396 и 412 от обжалваното решение личало, че Комисията признава, че оборването на презумпцията за упражняване на решаващо влияние е почти невъзможно на практика, доколкото посочва на това място, че „тази презумпция се потвърждава в почти всички случаи“. [неофициален превод]
- 113 Второ, Комисията отказала да вземе предвид уликите, които жалбоподателят представил за оборване на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, въпреки че се е позовала на подобни улики, за да потвърди тази презумпция.
- 114 Трето, от съображение 401, in fine от обжалваното решение произтичало, че Комисията погрешно счита, че дружествата майки трябва да носят отговорност за нарушението, независимо дали са се намесили в дейността на дъщерните си дружества, дали са им предоставили свобода на действие и дали са знаели за нарушението, извършено от съответното дъщерно дружество.
- 115 Четвърто, Комисията не извела подходящите последици, след като е признала пред служителя по изслушването, че е допуснала грешка при тълкуването на становището на Arkema France, представено на 18 октомври 2004 г. в отговор на искането за предоставяна на информация, изпратено му от Комисията на 10 септември 2004 г., тъй като е объркала Elf Atochem и жалбоподателя.

- 116 Пето, в обжалваното решение Комисията се основавала не на конкретни фактори, доказващи, че жалбоподателят действително е упражнил решаващо влияние върху търговското управление на Arkema France, а само на недоказани твърдения, представляващи други презумпции и предположения, които тя не била проверила.
- 117 Шесто, от обстоятелството, че Комисията е отхвърлила всички елементи от представената ѝ от жалбоподателя съвкупност от улики, трябвало да се направи извод, че Комисията изисква отрицателни писмени доказателства за липсата на намеса на дружествата майки в търговската политика на дъщерните им дружества.
- 118 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 119 Жалбоподателят по същество твърди, че като е отхвърлила улуките, които ѝ е представил, Комисията е видоизменила презумпцията за упражняване на решаващо влияние в необорима презумпция Подобна презумпция обаче била незаконосъобразна както с оглед на ЕКПЧ и на Хартата на основните права на Европейския съюз, така и по смисъла на практиката на юрисдикциите на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека.
- 120 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно посочената в точка 52 по-горе съдебна практика от жалбоподателя не са поискани доказателства за отсъствие на намеса от негова страна в управлението на дъщерното му дружество, а само да представи достатъчно доказателства, за да се установи самостоятелното поведение на дъщерното му дружество на разглеждания пазар.

121 Обстоятелството, че в настоящия случай жалбоподателят не е представил достатъчно доказателства, които да оборят презумпцията за упражняване на решаващо влияние, както проличава при разглеждането на четвъртата част на първото правно основание, обаче не означава, че тази презумпция в никакъв случай не може да бъде оборена.

122 Поради това, първо, следва да се отхвърли като неотносим доводът на жалбоподателя, изложен в точка 110 по-горе, според който, по същество, презумпцията за упражняване на решаващо влияние, която е приета от Комисията в обжалваното решение и чиято законосъобразност е потвърдена от Съда в Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, противоречи на принципа на презумпцията за невинност, така както този принцип е признат в Хартата на основните права на Европейския съюз и в ЕКПЧ, от една страна, и е тълкуван от Европейския съд по правата на човека и от юрисдикциите на Съюза, от друга страна. Второ, следва да се отхвърлят като неоснователни доводите на жалбоподателя, изложени в точки 111—117 по-горе, според които, по същество, Комисията погрешно е приела, че представените ѝ от жалбоподателя улики не доказват липсата на решаващо влияние от негова страна върху Arkema France, доколкото, както проличава при разглеждането на четвъртата част на първото правно основание (вж. точки 95—106 по-горе), в обжалваното решение Комисията вменява на жалбоподателя отговорността за нарушението, тъй като нито една от представените от него улики не позволява да се установи самостоятелността на Arkema France на пазара в настоящия случай.

123 Ето защо петата част на първото правно основание следва да се отхвърли отчасти като неоснователна и отчасти като неотносима, вследствие на което първото правно основание трябва да се отхвърли в неговата цялост.

По второто правно основание, изведено от нарушение на шест основни принципа поради вменяването на жалбоподателя на отговорността за разглежданото неправомерно поведение

- 124 Жалбоподателят по същество поддържа, че Комисията е нарушила шест основни принципа, като му е вменила отговорността за неправомерното поведение на Arkema France. Следователно настоящото правно основание е разделено на шест части.

По първата част, изведена от нарушение на правото на защита на жалбоподателя

— Доводи на страните

- 125 Жалбоподателят по същество счита, че правото му на защита е било нарушено както преди, така и след момента, в който му е връчено изложението на възраженията.
- 126 На първо място, жалбоподателят най-наред твърди, че преценката на Комисията, съдържаща се в съображение 406 от обжалваното решение, според която тя не е длъжна да извърши каквито и да било особени действия по отношение на него преди връчването на изложението на възраженията, се обезсилвала от съдебната практика, произтичаща от Решение на Съда от 2 октомври 2003 г. по дело Thyssen Stahl/Комисия (С-194/99 Р, Recueil, стр. I-10921) и Решение на Съда от 21 септември 2006 г. по дело Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия (С-105/04 Р, Recueil, стр. I-8725). Всъщност жалбоподателят счита, че преди да изпрати изложението на възраженията, Комисията е трябвало да използва правомощията си за разследване, за да получи от жалбоподателя улики, потвърждаващи презумпцията

за упражняване на решаващо влияние, вместо да се задоволи с предоставените такива от Arkema France. По време на съдебното заседание жалбоподателят пояснява, че такова задължение произтичало и от Решението на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело АС-Treuhand/Комисия (Т-99/04, Сборник, стр. II-1501), и от Кодекса на най-добри практики във връзка с членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС (наричан по-нататък „Кодексът на най-добри практики“), достъпен на интернет страницата на Комисията към датата на провеждане на съдебното заседание.

127 На следващо място, тъй като спрямо жалбоподателя не били предприети мерки по разследване, той бил лишен от правото си да даде обяснения относно начина на функциониране на групата Elf Aquitaine, за отношенията му с Arkema France, както и за чисто пасивната му роля при управлението на свързаната с натриевия хлорат дейност на последното, преди приемането на изложението на възраженията. Той бил лишен и от възможността да провери правдоподобността на предоставената от Arkema France информация, по отношение на която то е поискало поверителност, като оборота на жалбоподателя, които Arkema France било представило на Комисията в отговор на искане за предоставяне на информация.

128 Освен това, доколкото разследването се отнасяло до период след прекратяването на участието на Arkema France в групата Elf Aquitaine на 18 май 2006 г., Комисията не можела да получи изчерпателен отговор на въпросите, които е поставила на това дружество. Поради това жалбоподателят е пропуснал възможността, от една страна, да поиска изменение на възраженията, приети по отношение на него, като докаже още на стадия на разследването, че не може да му се вмени отговорността за извършеното от Arkema France нарушение, и от друга страна, да поиска да не му бъдат налагани две отделни глоби. По време на съдебното заседание жалбоподателят добавя, че доколкото е получил изложението на възраженията на дата, на която Arkema France повече не е било член на групата Elf Aquitaine и доколкото от началото на разследването били изминали четири години, към момента на връчването на изложението на възраженията той вече не е разполагал с доказателства, чрез които да се защити надлежно.

- 129 На последно място, нарушеното право на защита на жалбоподателя било засегнато в още по-голяма степен от липсата на съгласуваност и противоречията в позицията на Комисията в решение „МХОК“, в Решение С (2006 окончателен) от 31 май 2006 г. относно производство по прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 от Споразумението за ЕИП (дело СОМР/Р/38.645 — Метакрилати) (ОВ L 322, 2006 г., стр. 20, наричано по-нататък Решението „Метакрилати“), в Решение „Водороден пероксид“ и в обжалваното решение.
- 130 Освен това по време на съдебното заседание жалбоподателят отбелязва, от една страна, че Съдът е признал наказателноправния характер на глобите в областта на конкуренцията в Решение от 8 юли 1999 г. по дело Hüls/Комисия (С-199/92 Р, Recueil, стр. I-4287), Решение от 22 май 2008 г. по дело Evonik Degussa/Комисия и Съвет (С-266/06 Р, непубликувано в Сборника), и Решение от 23 декември 2009 г. по дело Spector Photo Group и Van Raemdonck (С-45/08, Сборник, стр. I-12073), и от друга страна, че Хартата на основните права на Европейския съюз, влязла в сила на 1 декември 2009 г., била с непосредствено приложение за висящите пред Общия съд спорове. В това отношение жалбоподателят твърди, че основните му права са били нарушени, тъй като Комисията неправилно счела, че „предприятието, а не всяко юридическо лице поотделно, трябва да се ползва от основни права“. [неофициален превод]
- 131 На второ място, жалбоподателят изтъква съображения 402—406 от обжалваното решение, като твърди, че в нарушение на установените от съдебната практика правила Комисията не е разгледала внимателно всички обстоятелства от съвкупността от улики, които е представил за оборване на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, доколкото се е ограничила до това да отхвърли посочените обстоятелства чрез немотивирани твърдения, предположения и чисто теоретични презумпции, които не съответстват на действителното функциониране на групата Elf Aquitaine към момента на настъпване на разглежданите факти.
- 132 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 133 Жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила правото му на защита, от една страна, като не е предприела никакви мерки по разследване по отношение на него, преди да му връчи изложението на възраженията, и от друга страна, тъй като след връчването на посоченото изложение не е разгледала внимателно всички обстоятелства от съвкупността от улики, които бил представил за оборване на презумпцията за упражняване на решаващо влияние.
- 134 Съгласно постоянната съдебна практика зачитането на правото на защита изисква по време на административното производство на заинтересуваното предприятие да е била предоставена възможност да изложи надлежно своето становище относно действителното съществуване и релевантността на твърдените факти и обстоятелства, както и относно документите, на които Комисията основава твърдението си за наличие на нарушение (Решение на Съда от 7 юни 1983 г. по дело *Musique Diffusion française* и др./Комисия, 100/80—103/80, Recueil, стр. 1825, точка 10 и Решение на Съда от 6 април 1995 г. по дело *BPB Industries* и *British Gypsum*/Комисия, C-310/93 P, Recueil, стр. I-865, точка 21).
- 135 Подобно на Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ 13, 1962 г., стр. 204), Регламент № 1/2003, който го отменя и заменя, също предвижда, в член 27, параграф 1, че на страните се изпраща изложение на възраженията, в което трябва ясно да са посочени всички съществени данни, на които Комисията се основава в този етап на производството (Решение по дело *Aalborg Portland* и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 67), за да се даде възможност на заинтересованите лица действително да се запознаят с поведението, в което ги упреква Комисията и да изложат надлежно своята защита, преди Комисията да приеме окончателно решение. Подобно изложение на възраженията съставлява процесуална гаранция, с която се прилага основополагащ принцип на общностното право, който изисква зачитане на правото на защита във всяко производство (Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело *Papierfabrik August Koehler* и др./Комисия, C-322/07 P, C-327/07 P и C-338/07 P, Сборник, стр. I-7191, точка 35).

- 136 Този принцип изисква по-конкретно изложението на възраженията, отправено от Комисията до предприятие, на което тя възнамерява да наложи санкция за нарушение на правилата на конкуренция, да съдържа съществените обстоятелства, установени по отношение на него, като фактите, в които то се упреква, дадената им правна квалификация и доказателствата, на които се основава Комисията, за да има предприятието възможност да изложи надлежно доводите си в рамките на воденото срещу него административно производство (вж. Решение по дело *Papierfabrik August Koehler* и др./Комисия, точка 135 по-горе, точка 36 и цитираната съдебна практика).
- 137 Всъщност изложението на възраженията трябва да уточнява по недвусмислен начин правния субект, на който може да бъде наложена глоба, и да бъде изпратено на последния, както и да посочва в какво качество той е упрекван за твърдяното нарушение (вж. в този смисъл Решение по дело *Papierfabrik August Koehler* и др./Комисия, точка 135 по-горе, точки 37 и 38).
- 138 Наистина именно чрез изложението на възраженията заинтересованото предприятие се уведомява за всички основни обстоятелства, на които Комисията се основава на този етап от производството. Ето защо заинтересованото предприятие може да се позовава на правото си на защита в пълен обем едва след изпращане на това изложение (вж. Решение на Съда от 25 януари 2007 г. по дело *Dalmine/Комисия, C-407/04 P*, Сборник, стр. I-829, точка 59 и цитираната съдебна практика, и Решение по дело *АС-Treuhand/Комисия, точка 126 по-горе, точка 48*).
- 139 По отношение на първото оплакване на жалбоподателя, че Комисията е нарушила правото му на защита, като не е предприела никакви мерки по разследване по отношение на него, преди да му бъде връчено изложението на възраженията, следва да се отбележи, че макар страните да не са предоставили на Общия съд посоченото изложение на възраженията, все пак от становището на жалбоподателя от 27 септември 2007 г. недвусмислено произтича, че Комисията го е уведомила за намерението си да му вмени отговорността за неправомерното поведение на *Arkema France* въз основа на презумпцията за упражняване на решаващо влияние. Жалбоподателят следователно е бил запознат с възраженията срещу него, приети в посоченото известие, бил е в състояние да отговори и

действително е отговорил писмено на посоченото изложение на възраженията. Освен това жалбоподателят не оспорва, че е имал възможност да представи и действително е представил становището си по това изложение на възраженията в хода на изслушването пред служителя по изслушването.

- 140 Фактът, че Комисията не е предприела действия по разследване по отношение на жалбоподателя, преди да му връчи изложението на възраженията, както и изтъкнатото от последния обстоятелство, че в предходни решения Комисията му е вменила или не отговорността за други нарушения, извършени от дъщерното му дружество, не може да постави под въпрос заключението, че Комисията е могла да го уведоми за приетите възражения срещу него за първи път в посоченото изложение. Всъщност в хода на административното производство на жалбоподателя е била предоставена възможност да представи надлежно гледната си точка — както в отговора си на изложението на възраженията, така и пред служителя по изслушването — относно действителността и релевантността на фактите и обстоятелствата, на които се позовава Комисията в изложението на възраженията.
- 141 Следователно Комисията не е нарушила правото на защита на жалбоподателя, като не предприела мерки по разследване по отношение на него, преди да му връчи изложението на възраженията.
- 142 Другите доводи, повдигнати от жалбоподателя, не обезсилват това заключение.
- 143 На първо място, що се отнася до довода, повдигнат от жалбоподателя по време на съдебното заседание, според който Комисията е нарушила основните му права, така както са признати в общностната съдебна практика и в Хартата на основните права на Европейския съюз, тъй като неправилно е счела, че от тези основни права трябва да се ползва предприятието, а не всяко юридическо лице поотделно, той трябва да се отхвърли като неоснователен. Всъщност, освен че нито от обжалваното решение, нито от писмените изявления на Комисията произтича, че тя е формулирала подобна преценка, видно от съображение 66

от обжалваното решение и от член 4 от разпоредителната част на това решение, Комисията е адресирала изложението на възраженията и обжалваното решение до жалбоподателя и до Arkema France поотделно, така че е зацела правото на защита на тези две дружества както по време, така и в края на административната процедура.

¹⁴⁴ На второ място, доводът, че с оглед на посочената в точка 126 по-горе съдебна практика Комисията била приела неправилно в настоящия случай, че не е била длъжна да предприема особени действия по отношение на жалбоподателя, също следва да се отхвърли като неоснователен.

¹⁴⁵ Най-напред в Решение по дело Thyssen Stahl/Комисия, точка 126 по-горе (точка 31) Съдът постановява, че трябва да се констатира нарушение на правото на защита от страна на Комисията, когато съществува възможност поради допуснато от последната процесуално нарушение административната процедура да доведе до различен резултат. В същата точка Съдът приема и че предприятието е доказало съществуването на такова нарушение, ако е представило достатъчно доказателства не за това, че решението на Комисията би било с различно съдържание, а именно, че е щяло да осигури по-добре защитата си при липса на нарушение, например поради факта, че е щяло да използва за защитата си документи, достъпът до които му е бил отказан по време на административната процедура. В настоящия случай обаче следва да се констатира, че жалбоподателят не е доказал, че като не е провела мерки за разследване по отношение на него, преди да му връчи изложението на възраженията, Комисията евентуално е стигнала до различен извод в обжалваното решение. Всъщност, обратно на твърденията на жалбоподателя, той е имал възможност въз основа на изложението на възраженията да представи своите забележки относно начина на функциониране на групата Elf Aquitaine, отношенията му с Arkema France, както и по твърдяната чисто пасивна негова роля в управлението на дейността на това дружество, свързана с натриев хлорат.

146 На следващо място в Решение по дело *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied*/Комисия, точка 126 по-горе (точки 48—50 и 56), Съдът постановява по-специално, че е важно да се избягва непоправимото увреждане на правото на защита поради прекомерната продължителност на фазата на разследване и възможността тази продължителност да попречи на представянето на доказателства с цел да се обори твърдението за наличие на поведение, което може да ангажира отговорността на засегнатите предприятия. В настоящия случай обаче трябва да се отбележи, че жалбоподателят не представя конкретни доказателства, които да установят прекомерна продължителност на фазата на разследване в производството, приключило с приемането на обжалваното решение, и че тази продължителност му е попречила да представи улики, които могат да оборят презумпцията за упражняване на решаващо влияние.

147 На последно място, в Решение по дело *АС-Treuhand*/Комисия, точка 126 по-горе (точка 56), Общият съд е приел, че Комисията е длъжна да информира засегнатото предприятие на етапа на първата предприета спрямо него мярка, включително в изпратените до него искания за предоставяне на информация на основание член 11 от Регламент № 17, по-специално за предмета и целта на текущото разследване. В точка 58 от посоченото решение Общият съд припомня също, че съгласно съдебната практика само ако допуснатото от Комисията процесуално нарушение е можело да засегне конкретно правото на защита на предприятието, до което се отнася административното производство, подобно процесуално нарушение може да доведе до отмяна на окончателното решение на Комисията. В настоящия случай обаче, освен че от посоченото решение не може да се изведе задължение за Комисията — както твърди жалбоподателят — да предприеме мерки по разследване по отношение на дадено предприятие, преди да изпрати изложение на възраженията, за чието изпращане тя счита, че разполага с достатъчно информация, обосноваваща това известие, трябва да се отбележи, че жалбоподателят не представя конкретни доказателства, които да установяват, че това му е попречило да докаже, че не е упражнявал решаващо влияние върху *Arkema France*.

148 На трето място, що се отнася до довода, че Комисията е нарушила Кодекса на най-добри практики, като не е предприела никакви мерки по разследване по отношение на жалбоподателя, следва да се констатира, от една страна, че посоченият Кодекс, който съгласно точка 5 от него се прилага от момента на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* само за висящи

към бъдещи дела, е бил приет след обжалваното решение и следователно не е приложим за настоящия случай. От друга страна, трябва да се отбележи, че във всички случаи точка 14 от посочения кодекс предвижда, като препраща към Решение по дело AC-Treuhand/Комисия, точка 126 по-горе (точка 56), че „при предприемане на първата мярка по разследване (обикновено искане за предоставяне на информация или инспекция), предприятията се уведомяват за това, че срещу тях се води предварително разследване, както и за предмета и целта на това разследване“ [неофициален превод]. Поради това, без да е необходимо Общият съд да се произнеса по правното значение на посочения кодекс, следва да се констатира, че във всички случаи той не създава задължения за Комисията да предприема мерки по разследване по отношение на предприятията, преди да приеме изложението на възраженията.

149 Поради това първото правно основание на жалбоподателя трябва да се отхвърли като неоснователно.

150 Що се отнася до второто оплакване на жалбоподателя, че Комисията е нарушила правото му на защита, тъй като не е разгледала внимателно всички обстоятелства от съвкупността от улики, които е представил за оборване на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, следва да се констатира, от една страна, че както отбелязва Комисията, жалбоподателят не посочва никакви конкретни фактически или правни обстоятелства от съдържанието на обжалваното решение, по отношение на които не е могъл да представи своите обяснения в отговора си на изложението на възраженията. От друга страна, предвид съображения 397—415 от обжалваното решение следва да се констатира, че Комисията е отговорила мотивирано и изчерпателно на доводите, представени от Arkema France и жалбоподателя в становищата им в отговор на изложението на възраженията. Ето защо Комисията не може да се упреква, че е нарушила правото на защита на жалбоподателя в това отношение.

151 Поради това второто оплакване на жалбоподателя, а оттам и първата част в нейната цялост, трябва да се отхвърлят като неоснователни.

По втората част, изведена от нарушение на принципа на равни процесуални възможности

— Доводи на страните

- 152 Жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила принципа на равни процесуални възможности. В случая това нарушение се дължало на факта, че вместо да внесе конкретни обстоятелства, които да позволят да се хвърли различна светлина върху фактите в настоящия случай, така както произтичат от съвкупността от улики, предоставени от жалбоподателя, Комисията се е задоволила само с това да изтъкне нови предположения и презумпции, макар жалбоподателят да е представил, в съответствие със съдебната практика, друго правдоподобно обяснение на фактите, което противоречи на приетото от Комисията.
- 153 По време на съдебното заседание жалбоподателят добавя, че невзimanето от страна на Комисията на мерки по разследване по отношение на него е довело до нарушение на принципа на равни процесуални възможности, доколкото той е можел да „запази доказателства“ и „да се предпази от упреци за влияние върху дъщерното си дружество“.
- 154 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 155 Жалбоподателят по същество твърди, че Комисията е нарушила принципа на равни процесуални възможности, тъй като била длъжна да представи конкретни доказателства в подкрепа на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, доколкото той бил предоставил съвкупност от улики, представляващи правдоподобно обяснение за обстоятелството, че Arkema France е упражнявало дейността си самостоятелно.

- 156 Следва да се припомни, че принципът на равни процесуални възможности също като по-специално принципа на състезателност е само следствие от самото понятие за справедлив процес (вж. по аналогия Решение на Съда от 26 юни 2007 г. по дело *Ordre des barreaux francophones et germanophone* и др., С-305/05, Сборник, стр. I-5305, точка 31, Решение на Съда от 2 декември 2009 г. по дело Комисия/Ирландия и др., С-89/08 P, Сборник, стр. I-11245, точка 50, както и Решение на Съда от 17 декември 2009 г. по дело *Réexamen M/ЕМЕА*, С-197/09 RX-II, Сборник, стр. I-12033, точки 39 и 40). Той предполага по-специално задължението за осигуряване на разумна възможност за всяка от страните да изложи своите твърдения при условия, които не я поставят в явно по-неблагоприятно положение от това на противната страна (вж. ЕСПЧ, Решение по дело *Dombo Beheer BV с/у Нидерландия* от 27 октомври 1993 г., серия А № 274, точка 33, Решение по дело *Ernst* и др. с/у Белгия от 15 юли 2003 г., точка 60 и Решение по дело *Vezone* с/у Франция от 18 април 2006 г., точка 31).
- 157 В настоящия случай, обратно на твърденията на жалбоподателя, той не е бил в явно по-неблагоприятно положение по отношение на Комисията, поради това че последната му е противопоставила презумпцията за упражняване на решаващо влияние, основана върху наличието на капиталови връзки между жалбоподателя и *Arkema France*.
- 158 Всъщност, от една страна, доколкото Комисията основателно е презумирала упражняването на решаващо влияние на жалбоподателя върху *Arkema France*, поради факта че последният е притежавал почти целия дружествен капитал на дъщерното си дружество, както бе констатирано в точка 57 по-горе, и доколкото, от друга страна, жалбоподателят е имал възможност да представи в отговора си на изложението на възраженията и пред служителя по изслушването всички правни и фактически обстоятелства за оборването на тази презумпция, както личи от констатациите, направени в точки 139 и 140 по-горе, в настоящия случай Комисията не е нарушила принципа на равни процесуални възможности.
- 159 Изтъкнатият по време на съдебното заседание довод на жалбоподателя, според който Комисията е нарушила принципа на равни процесуални възможности, тъй като, ако бе проведено разследване по отношение на него, той щял да има възможност да „запази доказателства“ за самостоятелните действия на *Arkema*

France и по този начин „да се предпази от упреци за влияние върху дъщерното си дружество“, трябва да се отхвърли като неоснователен. Всъщност трябва най-напред да се припомни, че жалбоподателят, който е бил дружество майка на Arkema France към 10 септември 2004 г., когато Комисията е адресирала до последното искане за предоставяне на информация, е имал възможност, считано от тази дата, да събере евентуални доказателства за самостоятелността на дъщерното си дружество. Освен това доводът на жалбоподателя в това отношение не е доказан от каквито и да било конкретни обстоятелства, които да установяват, че са изчезнали доказателства, които са могли да бъдат от полза за неговата защита, или че обжалваното решение е могло да бъде различно, ако бе проведено разследване по отношение на него преди изложението на възраженията. На последно място, посоченият довод във всички случаи не обезсилва заключението, посочено в точка 158 по-горе, че жалбоподателят е могъл, в рамките на становището си в отговор на изложението на възраженията и по време на изслушването пред служителя по изслушването, да представи всички правни и фактически обстоятелства, които могат да бъдат полезни за оборването на презумпцията за упражняване на решаващо влияние.

- 160 Поради това втората част на второто правно основание следва да се отхвърли като неоснователна.

По третата част, изведена от нарушение на презумпцията за невинност

— Доводи на страните

- 161 Жалбоподателят поддържа, че Комисията е нарушила презумпцията за невинност, която представлява основно право, гарантирано от Договора за ЕО, както и от член 6, параграф 2 от ЕКПЧ.

- 162 На първо място, жалбоподателят отбелязва, че в съображения 409—411 от обжалваното решение Комисията го е санкционирала за нарушение на член 81 ЕО, въз основа на презумпция, която не е затвърдена с конкретни доказателства, и поради която Комисията не е взела предвид представените от него доказателства в обратния смисъл. Подобно формално вменяване на отговорност почивало на прости предположения, а Общият съд бил отхвърлил тази възможност в Решение от 6 октомври 2005 г. по дело Chemical и Sumika Fine Chemicals/Комисия (Т-22/02 и Т-23/02, Recueil, стр. II-4065, точка 106).
- 163 Най-напред Комисията била длъжна да установи вината, от една страна, на Arkema France, и от друга страна — на жалбоподателя. На-следващо място вината на жалбоподателя във всички случаи не била установена, тъй като отговорността му била приета в нарушение, от една страна, на правилата, уреждащи вменяването на отговорност за нарушения на дружествата майки, и от друга страна — на правото му на защита.
- 164 На последно място по време на съдебното заседание жалбоподателят отбелязва, че липсата на разследване по отношение на него показвала, че Комисията е действала въз основа на предположение. Според него обжалваното решение се крепи на това предположение, което „съществува поради производството пред Комисията, а то [било] напълно неприемливо към настоящия момент от гледна точка на задължителните изисквания на Хартата на основните права на Европейския съюз“, доколкото окончателното решение било прието от институция, на която едновременно били „възложени разследването, наказателното преследване и приемането на решение“.
- 165 На второ място, жалбоподателят най-напред поддържа, че като е приложила автоматично спрямо него презумпцията за упражняване на решаващо влияние, Комисията е прехвърлила в негова тежест необорима презумпция за вина, която представлявала *probatio diabolica* и била недопустима. Жалбоподателят отбелязва, че съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека за всяка презумпция трябва да се предвидят граници, които гарантират правото на защита (вж. ЕСПЧ, Решение по дело *Salabiaku c/y France*, точка 110 по-горе, точка 28 и Решение по дело *Janosevic c/y Швеция* от 23 юли 2002 г., № 34619/97, точка 101). На следващо място по силата на общностната съдебна практика

следвало да се изключи систематичното използване на презумпция за вина и всяко лице, спрямо което се прилага презумпция за вина, трябвало да има възможност да я обори ефективно.

166 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

167 Жалбоподателят по същество се позовава на нарушение на презумпцията за невинност, доколкото Комисията го е санкционирала за извършеното от Arkema France нарушение, от една страна, без да потвърди презумпцията за упражняване на решаващо влияние и без да вземе предвид съвкупността от улики, които той е представил и които могат да оборят тази презумпция, и от друга страна, като е нарушила правото му на защита.

168 Съгласно съдебната практика презумпцията за невинност предполага, че всяко обвинено лице се счита за невинно, докато вината му не се докаже по законния ред. По този начин тя не допуска формален извод или дори намек относно отговорността на лице, обвинено в определено нарушение, в решение, с което се прекратява производството, без да се даде възможност на това лице да се възползва от всички гаранции, присъщи на упражняването на правото на защита в рамките на производство, което следва нормалния си ход и приключва с решение относно основателността на оспорването (Решение на Общия съд от 12 октомври 2007 г. по дело Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse/Комисия, T-474/04, Сборник, стр. II-4225, точка 76).

169 В настоящия случай е безспорно, че дъщерното дружество на жалбоподателя е признало разглежданото нарушение. На следващо място, както бе посочено в точка 57 по-горе, Комисията основателно е презумирала в обжалваното

решение, че жалбоподателят носи отговорност за поведението на дъщерното си дружество, тъй като е притежавал повече от 97% дружествения капитал на последното. Тъй като жалбоподателят не е оборил презумпцията за упражняване на решаващо влияние, както бе установено в точка 107 по-горе, Комисията основателно му е вменила отговорността за разглежданото нарушение.

- 170 По-нататък, както бе отбелязано в рамките на разглеждането на първата част на второто правно основание, изведено от твърдяно нарушение на правото на защита (точки 139 и 140 по-горе), жалбоподателят е имал възможност да изложи надлежно в хода на административното производство — както в своето становище в отговор на изложението на възраженията, така и пред служителя по изслушването — гледната си точка относно действителността и релевантността на фактите и на обстоятелствата, изтъкнати от Комисията в изложението на възраженията, така че се е ползвал от всички гаранции, присъщи за упражняването на правото на защита в рамките на производство, следвало нормалния си ход и приключило с решение относно основателността на оспорването.
- 171 На последно място, както бе посочено в рамките на разглеждането на петата част от първото правно основание (вж. точка 121 по-горе), обстоятелството, че в настоящия случай жалбоподателят не е представил достатъчно доказателства, които да оборят презумпцията за упражняване на решаващо влияние, не означава, че тази презумпция в никакъв случай не може да бъде оборена, и че Комисията е прехвърлила в негова тежест в необорима презумпция за вина, представляваща *probatio diabolica*, както твърди жалбоподателят, или че му е наложила санкция само въз основа на „предположение“, което той нямал никаква възможност да обори.
- 172 От това следва, че Комисията не е нарушила презумпцията за невиновност, като е презумирала упражняването на решаващо влияние на жалбоподателя върху дъщерното му дружество.

- 173 Освен това, доколкото в хода на съдебното заседание жалбоподателят по същество поддържа, че презумпцията за невинност, така както е призната от Хартата на основните права на Европейския съюз, е била нарушена в настоящия случай, тъй като Комисията била институция, на която едновременно били възложени „разследването, наказателното преследване и приемането на решение“, следва да се констатира, в съответствие с устните твърдения на Комисията, че този довод е представен късно, доколкото е изтъкнат за първи път по време на съдебното заседание и не може да се приеме за допълнение на настоящото правно основание, така както е изложено в жалбата, според което презумпцията за упражняване на решаващо влияние, на която се основава Комисията в обжалваното решение, противоречи на презумпцията за невинност. Ето защо това оплакване следва да се отхвърли като недопустимо в съответствие с член 48, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд.
- 174 Поради това третата част на второто правно основание трябва да се отхвърли отчасти като неоснователна и отчасти като недопустима.

По четвъртата част, изведена от нарушение на принципа на лична отговорност и на личния характер на наказанията

— Доводи на страните

- 175 Жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила принципа на лична отговорност и произтичащия от него принцип за индивидуализиране на наказанията, от една страна, като е приела съществуването и отговорността на твърдяното предприятие, съставено от него самия и Arkema France, и от друга страна, като му е наложила да плати една първа глоба солидарно с Arkema France, а след това и втора глоба — на лично основание, въпреки че поради липсата на конкретни доказателства в подкрепа на презумпцията за упражняване на решаващо влияние Комисията е трябвало да приеме съществуването на два отделни икономически субекта. Нарушението на посочените принципи се потвърждавало от

съображения 313 и 315 от обжалваното решение, в които са използвани понятията съавтор и автор на нарушението. По този начин Комисията погрешно квалифицирала жалбоподателя като съавтор на разглежданото нарушение.

176 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

177 Жалбоподателят по същество твърди, че като му е вменила отговорността за разглежданото нарушение, Комисията е нарушила принципа на лична отговорност и този за индивидуализиране на наказанията.

178 По силата на принципа на личната отговорност физическите или юридическите лица трябва да се санкционират само за деяния, които са им вменени индивидуално (Решение на Общия съд от 13 декември 2001 г. по дело *Krupp Thyssen Stainless и Acciai speciali Terni*/Комисия, Т-45/98 и Т-47/98, *Recueil*, стр. II-3757, точка 63), принцип, който е приложим за всяко административно производство, което може да доведе до санкции съгласно правилата в областта на конкуренцията (Решение на Общия съд от 4 юли 2006 г. по дело *Hoek Loos*/Комисия, Т-304/02, *Recueil*, стр. II-1887, точка 118).

179 При все това, както личи от посочената в точки 45—50 по-горе съдебна практика, този принцип трябва да се съгласува с понятието за предприятие по смисъла на член 81 ЕО. Така, когато икономическият субект наруши правилата на конкуренцията, съгласно принципа за лична отговорност той трябва да отговаря за това нарушение.

180 Както бе изложено в точка 105 по-горе обаче, не свързаното с нарушението отношение на подбудителство между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участието на първото в споменатото нарушение, а фактът, че те представляват едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО, позволява на Комисията да адресира решението за налагане на глоби до дружеството майка в група от дружества (вж. в този смисъл Решение по дело Michelin/Комисия, точка 55 по-горе, точка 292). Следователно на жалбоподателя е наложено лично наказание за нарушение, което се предполага, че самият той е извършил, поради икономическите и правни отношения, които го свързват с Arkema France и които са му позволявали да контролира поведението на последното дружество на пазара.

181 От това следва, че вменияването на отговорността за разглежданото нарушение на жалбоподателя не нарушава принципа на лична отговорност.

182 В това отношение следва да се отхвърли като неоснователен доводът на жалбоподателя, че от съображения 313 и 315 от обжалваното решение произтича, че Комисията неправилно го е приела за съавтор или за автор на нарушението. Всъщност, освен факта че в посочените съображения Комисията не прави подобна квалификация по отношение на жалбоподателя, видно по-специално от съображения 367—375, 386, 387, 396 и 415 от обжалваното решение, Комисията е приела, че доколкото жалбоподателят е упражнявал решаващо влияние върху Arkema France и те следователно са съставлявали едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО, тези дружества, образувачи предприятието по смисъла на член 81 ЕО, извършило нарушението, трябва да носят отговорност за него.

183 Поради това четвъртата част на второто правно основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По петата част, изведена от нарушение на принципа на законоустановеност на наказанието

— Доводи на страните

¹⁸⁴ Жалбоподателят твърди, че като е нарушила принципа на лична отговорност и принципа за индивидуализиране на наказанията, Комисията е нарушила и принципа на законоустановеност на наказанието. Той поддържа, че му е наложено наказание въпреки липсата на законови разпоредби, санкциониращи нарушение, чието извършване от страна на определено предприятие не е установено. От една страна, член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 оправомощавал Комисията само да санкционира предприятията „[които имат] участие в нарушението“. От друга страна, Насоките предвиждали, че правомощието на Комисията за налагане на санкции трябва да се упражнява „в границите, определени с [Регламент № 1/2003]“.

¹⁸⁵ Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

¹⁸⁶ Жалбоподателят по същество твърди, че Комисията е нарушила принципа на законоустановеност на наказанията, като го е санкционирала, въпреки че член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и Насоките не предвиждат подобна санкция.

¹⁸⁷ Съгласно съдебната практика принципът на законоустановеност на наказанието изисква законът да определя ясно нарушенията и наказанията, с които те се санкционират. Това условие е изпълнено, когато от текста на приложимата разпоредба, а при нужда и чрез тълкуването ѝ от съдилищата, правният субект може да разбере за кои действия и бездействия се предвижда наказателна отговорност (Решение по дело Evonik Degussa/Комисия и Съвет, точка 130 по-горе, точка 39).

- 188 Следва да се отбележи, че по силата на член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 с решение Комисията може да налага глоби на предприятия, които нарушават по-специално разпоредбите на член 81 ЕО.
- 189 В настоящия случай, с оглед на посочените в точка 188 по-горе разпоредби и доколкото бе установено, че жалбоподателят и Arkema France са образували едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО, Комисията не е нарушила принципа на законоустановеност на наказанията, когато в съответствие с изложената в точка 50 по-горе съдебна практика е наложила глоба на юридическите лица, участващи в посоченото предприятие.
- 190 Поради това петата част от второто правно основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По шестата част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране

— Доводи на страните

- 191 Жалбоподателят поддържа, че в настоящия случай са допуснати две нарушения на принципа на равно третиране, които предвижда съгласно съдебната практика, че сходни положения не могат да се третират по различен начин.
- 192 На първо място, жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, доколкото в решение „Органични пероксиди“ не му е била

вменена отговорността за нарушението, в което е участвало Arkema France, въпреки че към момента на настъпване на фактите по това решение групата Elf Aquitaine била управлявана по същия начин както по времето на осъществяване на фактите по обжалваното решение. В това отношение той добавя, че по този начин Комисията е нарушила и принципа на правна сигурност.

193 По-конкретно жалбоподателят отбелязва, че доводите на Комисията, според които фактът, че тя не му е вменила отговорността за нарушенията, разглеждани в предходни решения, не ѝ пречи да му вмени такава отговорност в обжалваното решение, както и че тя разполага с широко право на преценка в областта на глобите и не е обвързана от собствената си практика по приемане на решения, трябвало да се отхвърлят. От една страна, било непоследователно при идентични положения Комисията да може да вмени или не отговорността за нарушение. От друга страна, подобно правомощие не било част от правото на преценка, призната на Комисията за гарантиране на ефикасното прилагане на правилата на конкуренцията, а било чисто и просто произволно, без възможност за контрол от страна на юрисдикциите на Съюза.

194 На второ място, жалбоподателят поддържа, че е бил нарушен принципът на равно третиране между, от една страна, него самия, и от друга страна, Akzo Nobel и ELSA. В това отношение той отбелязва, че в съображения 378—382 и 481—483 от обжалваното решение Комисията е приела съвкупност от конкретни улики, за да потвърди презумпцията за упражняване на решаващо влияние по отношение на ЕКА ELSA, докато по отношение на него си е спестила представянето на конкретни улики, за да му вмени отговорността за нарушението, извършено от Arkema France. Нищо не оправдавало обаче подобно различно третиране.

195 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 196 Според постоянната съдебна практика принципът за равно третиране изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. Решение на Съда от 3 май 2007 г. по дело *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Сборник, стр. I-3633, точка 56 и цитираната съдебна практика).
- 197 Що се отнася до първото оплакване на жалбоподателя, че Комисията е нарушила както принципа на равно третиране, така и принципа на правна сигурност, доколкото не му е вменила отговорността за нарушението, разглеждано в решение „Органични пероксиди“, то трябва да се отхвърли като неоснователно. Всъщност, от една страна, доколкото в периода между приемането на решение „Органични пероксиди“ и това на обжалваното решение Комисията вече е вменявала на жалбоподателя отговорността за нарушенията, установени в три решения, а именно решение „МХОК“, решение „Водороден пероксид“ и решение „Метакрилати“, той не е можел да не познава условията за такова вменяване. От друга страна, следва да се припомни, както бе изтъкнато в точка 60 по-горе, че доколкото Комисията има възможност, но не и задължение да вмени отговорността за нарушението на дружеството майка и че в настоящия случай условията за такова вменяване са изпълнени, само по себе си обстоятелството, че Комисията не е предприела такова вменяване на отговорност в решение „Органични пероксиди“ не предполага, че е била длъжна да направи същата преценка в обжалваното решение.
- 198 Освен това доводът на жалбоподателя, според който фактът, че Комисията разполага с право на преценка, позволяващо ѝ да вмени на дружеството майка отговорността за извършено от дъщерното му дружество нарушение, представлява проява на произвол, трябва да се отхвърли като неоснователен. Всъщност, макар съгласно посочената в точка 60 по-горе съдебна практика Комисията да разполага с право на преценка, за да реши дали да вмени отговорността за определено нарушение на дружеството майка, решението ѝ да постъпи по този начин все пак не убягва от контрола на юрисдикциите на Съюза, както в

настоящия случай, които трябва да проверят дали са налице условията за таква вменяване на отговорност.

- 199 Следователно първото оплакване на жалбоподателя трябва да се отхвърли като неоснователно.
- 200 Що се отнася до второто оплакване на жалбоподателя, според което той бил обект на дискриминационно третиране в обжалваното решение в сравнение с Akzo Nobel и ELSA, доколкото, за разлика от отношението си към тях, по отношение на него Комисията си е спестила представянето на конкретни доказателства, за да му вмени отговорността за разглежданото нарушение, това оплакване следва да се отхвърли като неоснователно.
- 201 От една страна, това оплакване почива на неправилен прочит на обжалваното решение. Всъщност по същия начин, както представя допълнителни улики за потвърждение на презумпцията за упражняване на решаващо влияние на Akzo Nobel върху дъщерното му дружество ЕКА (съображение 378 от обжалваното решение) и на ELSA върху дъщерното му дружество Finnish Chemicals (съображение 481 от обжалваното решение), Комисията отбелязва и улики, които имат за цел да затвърдят презумпцията за упражняване на решаващо влияние на жалбоподателя върху Arkema France (съображение 386 от обжалваното решение).
- 202 От друга страна, макар в обжалваното решение Комисията да е потвърдила презумпцията за упражняване на решаващо влияние само по отношение на Akzo Nobel и дъщерното му дружество ЕКА, както и по отношение на ELSA и дъщерното му дружество Finnish Chemicals, но не и по отношение на жалбоподателя и неговото дъщерно дружество, това не би поставило под въпрос законосъобразността на споменатото решение. Действително, както следва от преценката, изложена в точка 77 по-горе, Комисията не е била длъжна да потвърждава споменатата презумпция, след като Elf Aquitaine притежава почти целия дружествен капитал на своето дъщерно дружество. При това положение, дори да се допусне, че споменатите предприятия са се намирали в сходно положение, обстоятелството, че Комисията е решила да потвърди презумпцията за упражняване на

решаващо влияние само по отношение на някои от тях, не би могло да доведе до отмяна на обжалваното решение.

- 203 Поради това второто оплакване на жалбоподателя, както и шестата част в нейната цялост, трябва да се отхвърлят като неоснователни.
- 204 Тъй като шестте части на второто правно основание трябва да се отхвърлят отчасти като неоснователни, отчасти като недопустими и отчасти като неотнoсими, това правно основание следва да се отхвърли в неговата цялост.

По третото правно основание, изведено от изопачаване на съвкупността от улики, представени от жалбоподателя

Доводи на страните

- 205 Жалбоподателят твърди, че мотивите, които Комисията е изложила в съображения 400—404 от обжалваното решение, за да отхвърли предоставената от него съвкупност от улики, показват, че последната е изопачила някои от тези улики, като е използвала екстраполации, предположения и недоказани презумпции. Освен това съдържащото се в съображение 404 от обжалваното решение твърдение на Комисията, че обстоятелствата по настоящия случай съответстват на такава преценка, потвърждавало факта, че Комисията е изопачила посочените улики.
- 206 Комисията оспорва този довод.

Съображения на Общия съд

207 Най-напред следва да се констатира, че жалбоподателят не представя конкретни доказателства в подкрепа на твърдението си, че Комисията е изопачила съвкупността от улики, които е представил за оборване на презумпцията за упражняване на решаващо влияние. На следващо място, доколкото жалбоподателят по същество поддържа, че Комисията неправилно е приела, че съвкупността от улики, които ѝ е представил, не оборва презумпцията за упражняване на решаващо влияние, следва да се констатира, че това правно основание представлява преформулиране на четвъртата част на първото правно основание и поради това трябва да се отхвърли по същите съображения като изложените в точки 95—107 по-горе, с оглед на които бе постановено, че представената от жалбоподателя съвкупност от улики не е позволявала да се обори посочената презумпция.

208 Следователно третото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователно.

По четвъртото правно основание, изведено от противоречия на мотивите в обжалваното решение

209 Жалбоподателят твърди, че обжалваното решение съдържа три противоречия, които водят до неговата нищожност. В отговор на въпросите на Общия съд по време на съдебното заседание той потвърждава, че се позовава в това отношение на липса на мотиви. Това правно основание е разделено на три части.

По първата част, изведена от противоречие на мотивите по отношение на прилагането на понятието за предприятие по смисъла на член 81 ЕО

— Доводи на страните

- 210 Жалбоподателят поддържа, че е налице противоречие на мотивите в обжалваното решение по отношение на прилагането на понятието за предприятие по смисъла на член 81 ЕО.
- 211 На първо място, жалбоподателят отбелязва, че от съображения 1 и 320 от обжалваното решение произтича, че макар Комисията да е счела, че адресатите на това решение са санкционирани поради участието им в разглежданото нарушение, същевременно и в противоречие тя отбелязала в съображения 69, 384 и 385 от същото решение, че той никога не е участвал в разглежданото нарушение.
- 212 На второ място, жалбоподателят твърди, че обжалваното решение съдържа противоречие на мотивите относно „периметъра“ на предприятието по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО, прието от Комисията.
- 213 Първо, в съображения 16 и 385 от обжалваното решение Комисията определяла Arkema France като единственото предприятие, отговорно за нарушението, докато в съображения 375 и 415 от посоченото решение тя е счела, че следва да вмени на жалбоподателя нарушението, извършено от Arkema France.

- 214 Второ, в обжалваното решение съществували противоречия в мотивите във връзка с изчисляването на наложените на жалбоподателя глоби. В това отношение жалбоподателят твърди, че в обжалваното решение Комисията му налага глоба на лично основание, въпреки че не е участвал в нарушението и не е знаел за него, както и че наложените му две глоби били изчислени въз основа на параметри, които се отнасят само до Arkema France и върху които той не е можел да упражни никакво влияние.
- 215 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 216 Съгласно постоянната съдебна практика изискваните от член 253 ЕО мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която го издава, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на посочения член 253 следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. Решение на Съда от 2 април 1998 г. по дело Комисия/Sytraval и Brink's France, C-367/95 P, Recueil, стр. I-1719, точка 63 и цитираната съдебна практика, и Решение по дело Hoek Loos/Комисия, точка 178 по-горе, точка 58).
- 217 От постоянната съдебна практика произтича и че когато решение по член 81 ЕО се отнася до множество адресати и се поставя въпросът кой носи отговорност за нарушението, това решение трябва да е надлежно мотивирано по отношение на всеки един от адресатите и най-вече по отношение на тези от тях, които по смисъла на това решение трябва да понесат отговорността за нарушението

(Решение на Общия съд от 28 април 1994 г. по дело AWS Benelux/Комисия, T-38/92, Recueil, стр. II-211, точка 26). Следователно, за да бъде надлежно мотивирано по отношение на дружествата майки и дъщерните дружества, извършили нарушението, решението на Комисията трябва да съдържа обстоятелствено изложение на мотивите, което да може да обоснове вменяването на отговорността за това нарушение на тези дружества (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело SCA Holding/Комисия, T-327/94, Recueil, стр. II-1373, точка 80).

- 218 В настоящия случай, без да е необходимо да се разглежда всяко едно от изтъкнатите от жалбоподателя съображения на обжалваното решение, следва да се констатира, че от изложените в точки 41 и 42 по-горе съображения 386 и 387 от обжалваното решение недвусмислено личи, че Комисията е решила вмени на жалбоподателя отговорността за извършеното от Arkema France нарушение и да му наложи глоби въз основа на констатацията, че жалбоподателят и Arkema France съставляват едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО.
- 219 Дори обаче да се установят твърденията от жалбоподателя противоречия в мотивите на обжалваното решение, мотивацията на последното все пак е позволила, от една страна, на жалбоподателя да се запознае с основанията за неговото санкциониране и за наложените му глоби, което се установява от факта, че с първите си две правни основания той оспорва законосъобразността на обжалваното решение, в частта, с която Комисията му е вменила отговорността за разглежданото нарушение, а с осмото и деветото правно основание — обстоятелството, че му е наложено да заплати глоба солидарно с Arkema France и на лично основание, както и, от друга страна, на Общия съд да упражни своя контрол.
- 220 Освен това, доколкото жалбоподателят изтъква противоречие на мотивите поради обстоятелството, че наложените му глоби с член 2, букви в) и д) от обжалваното решение били изчислени въз основа на „параметри, отнасящи се само до“ Arkema France, този довод трябва да се отхвърли като неоснователен. Всъщност следва да се отбележи в това отношение, че освен обстоятелството, че жалбоподателят не посочва защо подобно изчисление на глобите е противоречиво, налагането на глоба на лично основание и фактът, че тази глоба е изчислена въз основа на параметри, отнасящи се само до Arkema France, произтича пряко от прилагането на Насоките и следователно не изисква никакво особено

мотивиране в обжалваното решение. При тези условия първата част на четвъртото правно основание следва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част, изведена от противоречие на мотивите в обжалваното решение по отношение на въпроса дали жалбоподателят е знаел за разглежданото нарушение.

— Доводи на страните

221 Жалбоподателят твърди, че съществува противоречие в мотивите на обжалваното решение относно въпроса дали той е знаел за извършеното от Arkema France нарушение. Всъщност в това решение Комисията най-напред твърдяла, че жалбоподателят непременно е бил информиран за дейността на Arkema France поради присъствието на едни и същи лица в персонала на жалбоподателя и на Arkema France, след което противоречиво изтъквала в съображение 401 от обжалваното решение, че жалбоподателят може да не е знаел за антиконкурентната дейност на дъщерното си дружество.

222 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

223 Доколкото жалбоподателят поддържа, че някои мотиви на обжалваното решение били противоречиви, що се отнася до въпроса дали е знаел за разглежданото

нарушение, следва да се констатира, че дори да се установят подобни противоречия, това не би се отразило на факта, че в съответствие с посочената в точки 45—55 по-горе съдебна практика Комисията е могла да вмени на жалбоподателя отговорността за разглежданото нарушение, доколкото той и Arkema France са образували едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО, независимо от това дали жалбоподателят е знаел за нарушението, или дали е участвал пряко в него, което Комисията не е била длъжна да установи. Ето защо евентуално противоречие на мотивите на обжалваното решение в това отношение във всички случаи е без значение за законосъобразността на обжалваното решение.

- 224 Поради това втората част на четвъртото правно основание трябва да се отхвърли като неотнoсима.

По третата част, изведена от противоречие на мотивите относно естеството на контрола, който дружествата майки трябва да упражняват върху дъщерните си дружества, за да им се вмени отговорността за извършено от последните нарушение

— Доводи на страните

- 225 Жалбоподателят се позовава на две противоречия в мотивите на обжалваното решение.

- 226 На първо място, жалбоподателят отбелязва, че в съображение 407 от обжалваното решение Комисията основателно твърдяла, че вменяването на отговорността за нарушение на дружествата майки изисква да се докаже ефективният контрол на последните върху търговската политика на дъщерните им дружества. Видно от съображения 403 и 404 от обжалваното решение обаче,

разглеждането от страна на Комисията на съвкупността от улики, представени от жалбоподателя, показвало, че Комисията е разширила приложното поле на ефективния контрол на жалбоподателя отвъд търговската политика на дъщерното му дружество.

227 На второ място, жалбоподателят поддържа, че съображения 403 и 404 от обжалваното решение противоречат на съображение 413 от същото решение, в което Комисията твърди, че в решение „Органични пероксиди“ се е основала само на презумпцията за упражняване на решаващо влияние на жалбоподателя върху търговската политика на дъщерното му дружество.

228 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

229 С двете си оплаквания жалбоподателят по същество твърди, че съществуват противоречия в мотивите на обжалваното решение относно естеството на контрола, който дружествата майки трябва да упражняват върху дъщерните си дружества, за да може Комисията да им вмени отговорността за дадено нарушение.

230 В конкретния случай следва да се констатира, че дори да се установят противоречията в мотивите на обжалваното решение, те няма да се отразят на констатацията, че Комисията не е нарушила задължението си за мотивиране в това отношение, тъй като, от една страна, както личи от разглеждането на четвъртата част на първото правно основание (вж. точки 95—107 по-горе), жалбоподателят е имал възможност да се запознае с мотивите, поради които Комисията е приела, че представената от него съвкупност от улики не позволява да се обори презумпцията за упражняване на решаващо влияние и следователно — да

оспори законосъобразността ѝ, а от друга страна, Общият съд е могъл да упражни своя контрол.

- 231 Следователно третата част на четвъртото правно основание следва да се отхвърли като неоснователна, а оттам и четвъртото правно основание в неговата цялост трябва да се отхвърли отчасти като неоснователно и отчасти като неотнормирано.

По петото правно основание, изведено от нарушение на принципа на добра администрация

Доводи на страните

- 232 Жалбоподателят по същество твърди, че Комисията е нарушила принципа на добра администрация.
- 233 На първо място, Комисията не разгледала внимателно и безпристрастно всички релевантни фактически обстоятелства, и по-специално информацията, предоставена ѝ от жалбоподателя в неговото становище в отговор на изложението на възраженията, която установявала ясно и точно икономическата самостоятелност на Arkema France на пазара. Освен това Комисията не извършила индивидуална и конкретна преценка на положението на жалбоподателя.
- 234 На второ място, принципът на добра администрация задължавал Комисията да прилага спрямо предприятията правилата, които прилага за себе си. В съображение 358 от обжалваното решение обаче Комисията припомняла, че има право да се основе на съвкупност от улики, за да установи дадено нарушение, въпреки че в настоящия случай de facto отказвала на жалбоподателя този начин

на доказване. В това отношение жалбоподателят препраща към четвъртата и петата част на първото правно основание.

235 На трето място, жалбоподателят твърди, че както е посочил в становището си в отговор на изложението на възраженията и обратно на изложеното от Комисията в съображение 314 от обжалваното решение, принципът на добра администрация изисква Комисията да отложи приемането на обжалваното решение до произнасянето на Общия съд по подадените от него жалби срещу решение „МХОК“, решение „Водороден пероксид“ и решение „Метакрилати“. В това отношение жалбоподателят припомня, че принуждаването на жалбоподателите да подадат нова жалба за отмяна срещу определено решение на Комисията може да противоречи на изискването за процесуална икономия, както е постановил Общият съд в Решение от 21 октомври 2004 г. по дело Lenzig/Комисия (Т-36/99, Recueil, стр. II-3597).

236 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

237 Съгласно постоянната съдебна практика в случаи, когато институциите на Общността разполагат с право на преценка, за да бъдат в състояние да изпълнят своите функции, спазването в административните производства на предоставените от общностния правов ред гаранции разкрива още по-съществено значение. Сред тези гаранции е по-конкретно задължението на компетентната институция да разгледа грижливо и безпристрастно всички релевантни обстоятелства по конкретния случай (Решение на Съда от 21 ноември 1991 г. по дело Technische Universität München, С-269/90, Recueil, стр. I-5469, точка 14, Решение на Общия съд от 24 януари 1992 г. по дело La Cinq/Комисия, Т-44/90, Recueil, стр. II-1, точка 86 и Решение на Общия съд от 20 март 2002 г. по дело АВВ Asea Brown Boveri/Комисия, Т-31/99, Recueil, стр. II-1881, точка 99).

- 238 В настоящия случай трябва да се разгледат и трите оплаквания на жалбоподателя, с които той цели да установи, че Комисията е нарушила принципа на добра администрация.
- 239 На първо място, трябва да се отхвърли като неоснователно оплакването на жалбоподателя, че Комисията не е разгледала внимателно и безпристрастно улнките, които той е представил за оборване на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, както и че не е разгледала неговото конкретно положение. Всъщност, освен факта че жалбоподателят не излага доводи или конкретни доказателства в подкрепа на това оплакване, видно от съображения 396—415 от обжалваното решение Комисията е разгледала и е отхвърлила изрично доводите, повдигнати от жалбоподателя за оборване на споменатата презумпция.
- 240 На второ място, трябва да се отхвърли като неоснователно оплакването на жалбоподателя, че по същество Комисията е нарушила принципа на добра администрация, тъй като в настоящия случай *de facto* е отхвърлила начина на доказване чрез съвкупност от улики за оборване на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, въпреки че тя самата е използвала този начин на доказване. Всъщност в това отношение е важно да се констатира, че както бе изложено в рамките на четвъртата част на първото правно основание (вж. точки 95—107 погоре), Комисията е разгледала съвкупността от улики, които жалбоподателят ѝ е представил, преди да приеме, че те не позволяват да се обори презумпцията за упражняване на решаващо влияние. Следователно Комисията не е нарушила принципа на добра администрация в това отношение.
- 241 На трето място, що се отнася до оплакването на жалбоподателя, че в съответствие с принципите на добра администрация и на процесуална икономия Комисията е била длъжна да спре насоченото срещу него производство по настоящото дело, до произнасянето на Общия съд по жалбите, които е подал срещу решение „МХОК“, решение „Водороден пероксид“ и решение „Метакрилати“, то следва да се отхвърли като неоснователно. Всъщност следва най-напред да се констатира, че освен обстоятелството, че решенията на Комисията се ползват

от презумпция за валидност, докато не бъдат отменени или оттеглени (Решение на Съда от 15 юни 1994 г. по дело Комисия/BASF и др., C-137/92 P, Recueil, стр. I-2555, точка 48), нито една законова разпоредба не задължава Комисията да отложи приемането на решения по дела, отнасящи се до различни нарушения. Освен това, обратно на твърденията на жалбоподателя, от Решение по дело *Lenzing/Комисия*, точка 236 по-горе (точка 56) не произтича, че по съображения за процесуална икономия в настоящия случай Комисията е била длъжна да отложи приемането на обжалваното решение до произнасянето на Общия съд по жалбите, които жалбоподателят е подал срещу санкциониращите го решения. Всъщност в точка 58 от посоченото решение Общият съд по същество е приел, че когато се измени решение, срещу което е подадена жалба, може да се позволи на страните да променят своите искания поради възникването на това ново обстоятелство, доколкото при подобно положение „задължаването на жалбоподателя да подаде нова жалба пред Общия съд всъщност би било в противоречие с доброто правораздаване и с изискването за процесуална икономия“.

- 242 Поради това третото оплакване на жалбоподателя и петото правно основание в неговата цялост трябва да се отхвърлят като неоснователни.

По шестото правно основание, изведено от нарушение на принципа на правна сигурност

Доводи на страните

- 243 Жалбоподателят по същество твърди, че обжалваното решение сериозно застрашава правната сигурност, съответстваща на законните му очаквания, предвид постоянната съдебна практика, на която той се позовава в рамките на първото правно основание.

- 244 На първо място, в обжалваното решение вменяването на отговорността за разглежданото нарушение на жалбоподателя се основавало на нов и неразбираем критерий, който зависел от добрата воля на Комисията, при липса на конкретни доказателства за евентуална намеса на дружеството майка в търговската политика на дъщерното му дружество.
- 245 На второ място, в обжалваното решение Комисията за първи път и без законно основание налагала на жалбоподателя две различни, но кумулативни глоби за едни и същи нарушения, едната от които на лично основание.
- 246 На трето място, жалбоподателят поддържа — по същия начин както в рамките на първата част на четвъртото правно основание — че доколкото по настоящото дело отношенията между него и Arkema France са същите, каквито са били и по делото, приключило с решение „Органични пероксиди“, било неразбираемо защо Комисията е приела две напълно различни решения по тези две дела.
- 247 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

- 248 На първо място, що се отнася до оплакването на жалбоподателя, че Комисията е нарушила принципа на правна сигурност, тъй като е решила да му вмени отговорността за разглежданото нарушение съгласно „нов“ и „неразбираем“ критерий, то следва да се отхвърли като неоснователно. Всъщност, от една страна, както бе установено в точка 197 по-горе, преди приемането на обжалваното решение Комисията вече е вменявала на жалбоподателя отговорността за нарушения, санкционирани в три решения, а именно решение „МХОК“, решение

„Водороден пероксид“ и решение „Метакрилати“. Следователно жалбоподателят не може основателно да претендира, че не са му известни условията за вменяване на отговорността за нарушение на дружествата майки. От друга страна, както личи от посочената в точки 45—55 по-горе съдебна практика, във всички случаи презумпцията за упражняване на решаващо влияние, на която се е основала Комисията в обжалваното решение, за да санкционира жалбоподателя, не е „нова“, нито „неразбираема“.

249 На второ място, що се отнася до оплакването на жалбоподателя, че Комисията е нарушила принципа на правна сигурност, тъй като за първи път и без законно основание му е наложила две различни, но кумулативни глоби за същото нарушение, едната от които на лично основание, важно е най-напред да се констатира, че в съответствие с предвидените в член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 мерки Комисията може с решение да налага санкции на предприятия, които нарушават разпоредбите на член 81 ЕО. Установено е, че предвидените санкции в член 15 от Регламент № 17 и в член 23 от Регламент № 1/2003 имат за цел да накажат неправомерните поведения, както и да предотвратят тяхното възобновяване (вж. Решение на Общия съд от 15 март 2006 г. по дело BASF/Комисия, T-15/02, Recueil, стр. II-497, точка 218 и цитираната съдебна практика).

250 Съгласно установената съдебна практика по принцип физическото или юридическото лице, което управлява съответното предприятие към момента на извършване на нарушението, носи отговорност за него, дори ако към датата на приемане на решението, с което се установява нарушението, стопанисването на предприятието е поставено под отговорността на друго лице (Решение на Съда от 16 ноември 2000 г. по дело Cascades/Комисия, C-279/98 P, Recueil, стр. 9693, точка 78).

251 За целите на тяхното прилагане и изпълнение приетите на основание член 81 ЕО решения все пак трябва да бъдат адресирани до правни субекти (вж. в този смисъл Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 59 и Решение по дело PVC II, точка 60 по-горе, точка 978). Поради това, когато

приема решение на основание член 81, параграф 1 ЕО, Комисията трябва да идентифицира лицето или лицата (физически или юридически), което/които може/могат да носи/носят отговорност за поведението на съответното предприятие и да бъде/бъдат санкционирано/санкционирани на това основание и което/които ще бъде/ще бъдат адресат/адресати на решението (вж. в този смисъл Решение на Съда от 12 юли 1984 г. по дело Hydrotherm Gerätebau, 170/83, Recueil, стр. 2999, точка 11).

252 По-нататък следва да се припомни, че Насоките, приети от Комисията за изчисляване на размера на глобите, гарантират правната сигурност на предприятията, тъй като определят методиката, която Комисията сама си е наложила при определяне на размера на глобите (вж. в този смисъл Решение на Съда от 8 февруари 2007 г. по дело Groupe Danone/Комисия, C-3/06 P, Сборник, стр. I-1331, наричано по-нататък „Решение на Съда по дело Danone“, точка 23). Администрацията не може да се отклони от тях в конкретен случай, без да изложи съответстващи на принципа за равно третиране съображения (вж. Решение на Съда от 18 май 2006 г. по дело Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, C-397/03 P, Recueil, стр. I-4429, точка 91).

253 Съгласно точки 9—11 от Насоките определянето на размера на глобата се извършва на два етапа. Най-напред съгласно точки 12—26 от посочените насоки Комисията трябва да определи основния размер на глобата, който се изчислява на основата на процент от стойността на продажбите на съответните предприятия, умножен по броя на годините на участие в нарушението, като се добавя и процент от стойността на посочените продажби с цел възпиране на предприятията от участие в картели. На следващо място в съответствие с точки 27—29 от Насоките Комисията може да вземе предвид обстоятелствата, които водят до увеличаване или намаляване на размера на глобата. По същество точка 28 от посочените насоки предвижда по-конкретно, че повторността може да се санкционира с увеличение до 100 % на основния размер на глобата за всяко идентично или сходно нарушение, установено по-рано. По-нататък точки 30 и 31 от Насоките предвиждат допълнително увеличение при определени обстоятелства. По-конкретно съгласно точка 30 от посочените насоки „Комисията ще обръща особено внимание на необходимостта да се осигури достатъчният възпиращ

ефект на глобите“ и „за тази цел тя може да увеличи размера на налаганите глоби на предприятия, които имат изключително голям оборот извън продажбите на стоките и услугите, с които е свързано нарушението“. В това отношение е важно да се припомни, че Общият съд е приел, че доколкото поради значително по-големия си общ оборот спрямо този на останалите членове на картела определено предприятие може по-лесно да събере нужните за плащането на глобата му средства, Комисията има право да увеличи размера на посочената глоба, за да осигури достатъчно възпиращо действие на последната (вж. в този смисъл Решение от 29 април 2004 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия, T-236/01, T-239/01, T-244/01—T-246/01, T-251/01 и T-252/01, Recueil, стр. II-1181, точка 241).

²⁵⁴ В настоящия случай следва да се отбележи, че както личи от точки 18—23 по-горе в обжалваното решение, Комисията е наложила глоби — в съответствие с разпоредбите на Насоките, чието съдържание бе обобщено в точка 253 по-горе — първо, на Arkema France и на жалбоподателя, солидарно — глоба в размер на 22 700 000 EUR, съответстваща на основния размер на глобата (вж. член 2, буква в) от посоченото решение), второ, глоба в размер на 20 430 000 EUR само на Arkema France, представляваща увеличение с 90 % на основния размер на глобата на основание повторност (член 2, буква г) от посоченото решение), и трето, глоба в размер на 15 890 000 EUR само на жалбоподателя (вж. член 2, буква д) от това решение), съответстваща на увеличение със 70 % на основния размер на глобата, свързано с големия му оборот извън продажбите на стоките и услугите, с които е свързано нарушението.

²⁵⁵ От друга страна, трябва да се подчертае, че макар към момента на разглежданото нарушение жалбоподателят и Arkema France да са образували едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО, към момента на приемане на обжалваното решение това предприятие вече не е съществувало, доколкото, считано от 2006 г. жалбоподателят вече не е контролирал Arkema France, както бе посочено в точка 1 по-горе.

256 При тези условия в съответствие с член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 Комисията е можела, първо, да наложи глоба солидарно на жалбоподателя и Arkema France, които към момента на спорните факти са двете дружества, образувачи предприятието по смисъла на член 81 ЕО, и които носят отговорност за разглежданото нарушение, и от друга страна, да наложи увеличение на основния размер на глобата на основание точка 30 от Насоките само на жалбоподателя, за да отчете изложените в точка 255 по-горе обстоятелства, предвид основателното заключение на Комисията в съображения 548 и 549 от обжалваното решение, че към момента на приемане на обжалваното решение, значително по-големият оборот на жалбоподателя спрямо този на другите санкционирани правни субекти му е позволявал да събере по-лесно нужните средства за плащане на глоба.

257 Следователно, като е наложила солидарно на жалбоподателя и на Arkema France глоба, чийто размер впоследствие е увеличила със 70% само по отношение на жалбоподателя, Комисията е действала в съответствие с правомощията си за определяне на размера на глобите, които притежава по силата на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и чието зачитане си е наложила в разпоредбите на Насоките. Оплакването на жалбоподателя, че Комисията е нарушила принципа на правна сигурност, като му е наложила без никакво правно основание две отделни, но кумулативни глоби, следователно трябва да се отхвърли като неоснователно.

258 На трето място, що се отнася до оплакването на жалбоподателя, че Комисията е нарушила принципа на правна сигурност поради „променливата геометрия на съображенията“, които е приела в обжалваното решение и в решение „Органични пероксиди“, то следва да се отхвърли като неоснователно. Всъщност, освен че в посочените две решения Комисията е вменила по идентичен начин отговорността за разглежданите нарушения на жалбоподателя на основата на презумпцията за упражняване на решаващо влияние, следва да се припомни, че както личи от изложената в точка 60 по-горе съдебна практика, във всички случаи, дори в предходни решения Комисията да не е вменила отговорността по този начин, това не ѝ пречи да направи това в последващи решения.

259 Поради това шестото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователно.

По седмото правно основание, изведено от злоупотреба с власт

Доводи на страните

260 Жалбоподателят твърди, че като му е вменила отговорността за разглежданото нарушение и като му е наложила кумулативно две глоби, Комисията е злоупотребила с властта, предоставена ѝ по силата на Регламент № 1/2003. Всъщност наложените му санкции били отклонени от законната им цел съгласно този регламент, тъй като Комисията искала да наложи възможно най-висока санкция на предприятие, различно от жалбоподателя — в случая дъщерното му дружество, което е признало отговорността си за разглежданото нарушение.

261 Комисията оспорва тези доводи.

Съображения на Общия съд

262 Съгласно постоянната съдебна практика решението е опорочено поради злоупотреба с власт само ако въз основа на обективни, относими и непротиворечиви доказателства изглежда, че е било взето с единствената или поне определяща цел да постигне различни от изложените в него цели (вж. Решение на Общия съд от 16 септември 1998 г. по дело IЕСС/Комисия, Т-133/95 и Т-204/95, Recueil, стр. II-3645, точка 188 и цитираната съдебна практика).

- 263 От една страна, доколкото жалбоподателят по същество твърди, че Комисията е допуснала злоупотреба с власт, като му е вменила отговорността за разглежданото нарушение, следва да се припомни, че както произтича от разглеждането на петте части на първото правно основание, Комисията основателно му е вменила тази отговорност, доколкото Arkema France и жалбоподателят са образували едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО.
- 264 От друга страна, доколкото жалбоподателят по същество твърди, че Комисията е допуснала злоупотреба с власт, като му е наложила глоба на лично основание в член 2, буква д) от обжалваното решение, следва да се припомни, че както бе установено в рамките на разглеждането на второто оплакване от шестото правно основание (вж. точки 249—257 по-горе), Комисията е наложила увеличение на основния размер на глобата само на жалбоподателя в приложение на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и на точка 30 от Насоките.
- 265 Поради това седмото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователно.

По осмото правно основание, изведено от неоснователния характер на глобата, наложена на жалбоподателя на лично основание

Доводи на страните

- 266 Жалбоподателят по същество твърди, че липсва правно основание за наложената му глоба в член 2, буква д) от обжалваното решение.

- 267 На първо място, жалбоподателят счита, че наложената му глоба от 15 890 000 EUR е лишена от правно основание и нарушава множество разпоредби и принципи на общностното право.
- 268 Първо, налагането на глоба на лично основание на жалбоподателя противоречало на член 81, параграф 1 ЕО и на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003. От една страна, наложената му глоба била необоснована поради липсата на икономическо единство с Arkema France, тъй като той не е участвал в разглежданото нарушение. От друга страна, налице било противоречие между твърдението, че жалбоподателят и Arkema France образуват едно-единствено предприятие и санкционирането на първия на лично основание, което било равносилно на признаване на съществуването на две предприятия в рамките на същата група. Впрочем единствено прякото участие в нарушението предполагало отговорност на лично основание. По време на съдебното заседание жалбоподателят отбелязва и че в резултат от тази глоба той бил санкциониран два пъти за същото нарушение, което противоречало на Хартата на основните права на Европейския съюз.
- 269 Второ, налагането на глоба на жалбоподателя на лично основание противоречало на точка 30 от Насоките, доколкото в тази точка се предвиждала възможност да се увеличат „налаганите глоби на предприятия“, а в настоящия случай единственото релевантно предприятие в рамките на групата Elf Aquitaine било Arkema France.
- 270 Трето, жалбоподателят счита, че при липса на правно основание наложената му глоба на лично основание нарушава презумпцията за невиновност, принципа на самостоятелна правосубектност на юридическото лице, принципа на законност, принципа на лична отговорност и принципа за индивидуализиране на наказанията. Впрочем в това отношение Комисията допуснала още едно нарушение на принципа на законност, доколкото точка 30 от Насоките не уточнява параметрите за изчисляването на „специалното увеличение на глобата за постигане на възпиращо действие“. Увеличението на размера на наложената на жалбоподателя глоба със 70 % следователно не почивало на законно основание, в нарушение на принципа на законност, който изисква достатъчна степен на

прецизност на разпоредбите, които предвиждат санкции. По време на съдебното заседание жалбоподателят отбелязва и че във всички случаи Насоките нямат правна сила на законови разпоредби.

- 271 На второ място, жалбоподателят твърди, че посочвайки в съображения 545—549 от обжалваното решение като основание за налагането на глоба на лично основание на Arkema France „значително по-големия общ оборот на предприятието, извън продажбите на стоките и услугите, с които е свързано нарушението“, Комисията е допуснала две нарушения на общностното право.
- 272 Първо, от една страна било несправедливо да се налага глоба на лично основание на жалбоподателя с цел възпиращо действие, въпреки че посочената глоба се изчислява в зависимост от основния размер на глобата, наложена на Arkema France, която вече включва специално увеличение за осигуряване на възпиращо действие. От друга страна, налагането глоба на лично основание на жалбоподателя било ирелевантно, доколкото, считано от 2006 г. не съществувало предприятието, което според Комисията е било образувано от Arkema France и жалбоподателя. Освен това, макар възпиращото действие да е фактор, който Комисията може да вземе предвид при изчисляването на размера на глобата, то обаче не представлявало законното основание на самата глоба.
- 273 Второ, жалбоподателят счита, че Комисията не е можела да се основе единствено на общия му оборот, за да му наложи глоба на лично основание, а трябвало да вземе предвид само незначителния дял в общия оборот на предприятието на оборота, свързан с разглеждания продукт, за да определи размера на глобата. В това отношение жалбоподателят припомня, че съгласно съдебната практика големият общ оборот на предприятието представлявал само приблизителен и несъвършен критерий за определяне на размера на глобата. Доколкото обаче

жалбоподателят не участвал на пазара на натриев хлорат, той нямал абсолютно никаква икономическа способност да причини вреда на конкуренцията.

- 274 На трето място, жалбоподателят поддържа, че Комисията не е можела да се позовава на решение „Метакрилати“, за да обоснове необходимостта да му наложи глоба на лично основание, доколкото посоченото решение понастоящем е предмет на производство по жалба за отмяна пред Общия съд.
- 275 На четвърто място, жалбоподателят твърди, че не е справедливо при изчисляването на глобата, която му е наложена на лично основание, да се изхожда от факторите тежест, продължителност и възпиращо действие, изложени в съображения 511—523 от обжалваното решение, върху които той няма контрол, тъй като не е знаел за разглежданото нарушение и не е можел да повлияе върху тези фактори.
- 276 На пето място, при изчисляването на глобата, наложена на жалбоподателя на лично основание, Комисията не взела предвид в достатъчна степен четири фактора. Най-напред тя трябвало да отчете факта, че продължителността на участието на Arkema France в разглежданото нарушение е по-малка от тази на участието на EKA и на Finnish Chemicals. На следващо място Комисията трябвало да вземе предвид посоченото в съображение 401 от обжалваното решение смекчаващо обстоятелство, свързано с евентуалното небрежно отношение, което той бил проявил по отношение на дъщерното си дружество. По-нататък следвало да се отчетат процесуалните нарушения, довели до засягане на основните права, изброени в рамките на второто му правно основание. Накрая Комисията трябвало да вземе предвид сътрудничеството на Arkema France по време на административното производство.
- 277 На шесто място, с налагането на жалбоподателя на глоба на лично основание били допуснати две нарушения на принципа на равно третиране.

- 278 Първо, жалбоподателят бил единственото дружество майка в сравнение с останалите, до които се отнася обжалваното решение, а именно Akzo Nobel, ELSA и Uralita, на което е наложена глоба на лично основание за постигане на възпиращо действие, въпреки че тази глоба несправедливо отчитала възпиращото действие два пъти.
- 279 Второ, жалбоподателят отбелязва, че видно от съображение 524 от обжалваното решение, Комисията е закръглила надолу основния размер на глобата, наложена на Arkema France и на самия него само с 54 000 EUR, докато основният размер на глобите, наложени на Finnish Chemicals и на ЕКА бил закръглен надолу съответно с 660 000 EUR и с 213 500 EUR. Наложена на жалбоподателя глоба на лично основание обаче била изчислена именно въз основа на първия основен размер.
- 280 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

- 281 Жалбоподателят по същество оспорва глобата от 15 890 000 EUR, която Комисията му налага в член 2, буква д) от обжалваното решение. В това отношение жалбоподателят изтъква шест оплаквания.
- 282 В първото си оплакване жалбоподателят посочва три довода, свързани с липсата на законово основание, позволяващо на Комисията да му наложи глоба на лично основание.

283 Първо, доколкото жалбоподателят поддържа, че глобата от 15 890 000 EUR, която му е била наложена в член 2, буква д) от обжалваното решение, няма законно основание и при липса на икономическа връзка с Arkema France нарушава член 81 ЕО и член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и че налагането на тази глоба нарушава точка 30 от Насоките, доколкото в последната била посочена само възможността да се увеличат „налаганите глоби на предприятия“, както и че в настоящия случай единственото „релевантно“ предприятие в рамките на групата Elf Aquitaine било Arkema France, следва да се констатира, че този довод представлява преформулиране на второто оплакване в рамките на шестото и на седмото правно основание и поради това следва да се отхвърли по същите съображения като изложените в точки 249—257 и 264 по-горе. Всъщност Комисията е действала в съответствие с правомощията си за определяне на размера на глобите, които притежава по силата на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и чието зачитане си е наложила в разпоредбите на Насоките, когато е увеличила със 70 % основния размер на глобата на жалбоподателя, отчитайки факта, че към момента на приемане на обжалваното решение особено големият оборот на жалбоподателя му е позволявал да събере по-лесно необходимите средства за плащане на глобата.

284 Второ, що се отнася до довода на жалбоподателя, че налагането на глоба от 15 890 000 EUR в негова тежест нарушава презумпцията за невиновност, принципа на самостоятелна правосубектност на юридическото лице, принципа на лична отговорност и принципа за индивидуализиране на наказанията, следва да се отбележи, че освен обстоятелството, че твърдените от жалбоподателя нарушения не се доказват от никакви конкретни доводи, този довод трябва да се отхвърли със същите мотиви като изложените в рамките на втората част на първото правно основание (вж. точки 69—73 по-горе), както и в рамките на третата (вж. точки 167—174), четвъртата (вж. точки 177—183 по-горе) и петата (вж. точки 186—190 по-горе) част на второто правно основание. Всъщност, тъй като Arkema France и жалбоподателят са образували едно-единствено предприятие по смисъла на член 81 ЕО, Комисията не е нарушила принципа на самостоятелна правосубектност на юридическото лице, принципа на презумпцията за невиновност, принципа на лична отговорност и принципа за индивидуализиране на наказанията, като е наложила само на жалбоподателя увеличение на основния размер на глобата поради особено големия му оборот към момента на приемане на обжалваното решение.

285 Трето, що се отнася до довода на жалбоподателя, че в настоящия случай нарушението на принципа на законност било още по-съществено, тъй като точка 30 от Насоките не уточнявала с достатъчна степен на прецизност, че при подобни обстоятелства може да се наложи увеличение на основния размер на глобата със 70%, следва да се припомни, от една страна, че Насоките не са законовото основание за определяне на размера на глобите, а съдържат единствено разяснения относно прилагането на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 (вж. по аналогия Решение на Съда по дело Danone, точка 252 по-горе, точка 28), както и, от друга страна, че докато основният размер на глобата се определя в зависимост от нарушението, тежестта на нарушението се определя, като се отчитат редица други фактори, за които Комисията разполага с право на преценка (Решение на Съда по дело Danone, точка 252 по-горе, точка 25). Следователно именно в приложение на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и на точка 30 от Насоките, които тя си е наложила да прилага в рамките на правото си на преценка, Комисията е могла да увеличи със 70% основния размер на глобата на жалбоподателя, тъй като поради особено големия си оборот той е имал възможност да събере по-лесно необходимите средства за плащане на глоба в сравнение с другите санкционирани правни субекти в настоящия случай.

286 Следователно Комисията не е нарушила принципа на законност с тези си действия. Поради това първото оплакване на жалбоподателя следва да се отхвърли като неоснователно.

287 С второто си оплакване жалбоподателят по същество оспорва размера на глобата, наложена му на лично основание в член 2, буква д) от обжалваното решение.

288 Всъщност, първо, що се отнася до довода на жалбоподателя, че по същество било несправедливо да му се налага глоба на лично основание за постигане на възпиращо действие, макар посочената глоба да е изчислена по отношение на

основния размер на глобата, която е наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя и която вече включва специално увеличение за осигуряване на възпиращо действие, следва да се припомни, че както личи от съображение 523 от обжалваното решение, глобата от 22 700 000 EUR, наложена солидарно на жалбоподателя и на Arkema France, съответства на основния размер, включващ допълнителен размер от 19 % от стойността на продажбите на Arkema France (вж. точка 18 по-горе) в съответствие с точка 25 от Насоките, „с цел да възпира предприятията дори да встъпват в хоризонтални споразумения за фиксиране на цените, подялба на пазара и ограничаване на продукцията“. За сметка на това наложената само на жалбоподателя глоба от 15 890 000 EUR съответства на 70 % от основния размер на глобата и съгласно точка 30 от Насоките има за цел да „осигури достатъчния възпиращ ефект на глобите“ за предприятията, които имат изключително голям оборот извън продажбите на стоките и услугите, с които е свързано нарушението.

289 Следователно трябва да се констатира, че допълнителният размер от 19 % от стойността на продажбите на Arkema France, който е взет предвид при изчисляването на основния размер на глобата в съответствие с точка 25 от Насоките, от една страна, и специалното увеличение, наложено на жалбоподателя на основание на точка 30 от същите насоки, от друга страна, съответстват на две отделни цели за възпиращо действие, които Комисията основателно е взела предвид при определянето на размера на глобата, която да наложи на жалбоподателя. Поради това доводът на последния в това отношение следва да се отхвърли като неоснователен.

290 Второ, доколкото жалбоподателят поддържа, че Комисията трябвало да вземе предвид само незначителния дял в общия оборот на предприятието на оборота, свързан с разглеждания продукт, за да определи размера на наложената му глоба на лично основание, това твърдение трябва да се отхвърли като неоснователно. Всъщност от точка 30 от Насоките произтича, че именно в случай че общият оборот на съответното предприятие надхвърля „изключително“ много

стойността на продажбите, до които се отнася картелът, Комисията има право да наложи допълнителен размер на глобата за постигане на възпиращо действие.

291 Поради това второто оплакване на жалбоподателя трябва да се отхвърли като неоснователно.

292 С третото си оплакване жалбоподателят поддържа, че Комисията не е могла да се позовава на решение „Метакрилати“, за да обоснове необходимостта да му наложи глоба на лично основание, доколкото посоченото решение по настоящем е предмет на производство по жалба за отмяна пред Общия съд. В това отношение, от една страна, трябва да се отбележи, че видно от изложената в точка 241 по-горе съдебна практика, решенията на Комисията се ползват от презумпция за валидност, докато не бъдат отменени или оттеглени. Следователно нито една законова разпоредба не пречи на Комисията да се позове в обжалваното решение на решение „Метакрилати“, за да подкрепи изводите си. От друга страна, дори юрисдикциите на Съюза да отменят решение „Метакрилати“, това във всички случаи е без значение за законосъобразността на обжалваното решение, доколкото в настоящия случай Комисията е наложила на жалбоподателя глоба на лично основание в приложение на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и на точка 30 от Насоките, както личи от точки 256 и 257 по-горе.

293 Поради това третото оплакване на жалбоподателя трябва да се отхвърли като неоснователно.

294 С четвъртото си оплакване жалбоподателят поддържа, че не е справедливо при изчисляването на глобата, която му е наложена на лично основание, да се изхожда от факторите тежест, продължителност и възпиращо действие, които се отнасят до Arkema France и върху които той няма контрол, при това, въпреки че не е знаел за разглежданото нарушение и не е можел да повлияе върху тези фактори.

- 295 В това отношение следва да се констатира, че жалбоподателят не представя доводи или доказателства, които да поставят под въпрос констатацията, направена в точки 256 и 257 по-горе, че Комисията му е наложила глоба на лично основание в съответствие с член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и точка 30 от Насоките. Въпросът дали жалбоподателят е знаел или не за разглежданото нарушение и фактът, че наложената му на лично основание глоба почива на данни, отнасящи се само до Arkema France, не могат да засегнат това заключение.
- 296 Поради това четвъртото оплакване на жалбоподателя трябва да се отхвърли като неоснователно.
- 297 С петото си оплакване жалбоподателят твърди, че при изчисляването на глобата, наложена му на лично основание, в обжалваното решение Комисията не взела предвид в достатъчна степен четири фактора. Той счита, че Комисията трябвало да отчете, първо, че продължителността на участието на Arkema France в разглежданото нарушение е по-малка от тази на участието на ЕКА и на Finnish Chemicals, второ, посоченото в съображение 401 от обжалваното решение смекчаващо обстоятелство, свързано с евентуалното небрежно отношение, което той бил проявил по отношение на дъщерното си дружество, трето, процесуалните нарушения, довели до засягане на основните права, изброени в рамките на второто му правно основание, и четвърто, сътрудничеството на Arkema France по време на административното производство.
- 298 В това отношение следва да се припомни, че както бе изложено в точка 254 по-горе, наложената на жалбоподателя глоба от 15 890 000 EUR съответства само на увеличението със 70 % на основния размер на глобата, предвидено в точка 30 от Насоките. Съгласно тази точка обаче, дори да се докажат твърденията, изброени в точка 297 по-горе, нищо не е задължавало Комисията да ги вземе предвид, за да приеме този процент на увеличение.

- 299 Поради това петото оплакване трябва да се отхвърли като неоснователно.
- 300 С шестото си оплакване жалбоподателят твърди, че като му е наложена глоба на лично основание, са допуснати две нарушения на принципа на равно третиране.
- 301 Първо, жалбоподателят твърди, че принципът на равно третиране бил нарушен, тъй като той е единственото дружество майка в сравнение с останалите, до които се отнася обжалваното решение, а именно Akzo Nobel, ELSA и Uralita, на което е наложена глоба на лично основание съгласно точка 30 от Насоките, въпреки че тази глоба несправедливо отчитала възпиращото действие два пъти.
- 302 В това отношение следва да се припомни, че съгласно съдебната практика принципът на равно третиране изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. Решение по дело *Advocaten voor de Wereld*, точка 196 по-горе, точка 56 и цитираната съдебна практика).
- 303 В настоящия случай обаче трябва да се констатира, че както отбелязва Комисията в съображения 548 и 549 от обжалваното решение, без това да се оспорва от жалбоподателя, оборотът на последния е значително по-голям от този на другите предприятия, на които е наложена глоба с обжалваното решение, като се има предвид, че възлиза на 139 389 милиона евро, докато оборотите на ЕКА, ELSA и Uralita са в размер съответно на 550 милиона евро, 509 000 EUR и 1 095 милиона евро. Следователно Комисията основателно го е третирила различно от тези предприятия, тъй като положението му не е било сходно на тяхното поради значително по-големия му оборот спрямо този на другите санкционирани предприятия.

- 304 При това положение Комисията не е нарушила принципа на равно третиране, като е увеличила наложената на жалбоподателя глоба в съответствие с точка 30 от Насоките. Ето защо първият довод на жалбоподателя трябва да се отхвърли като неоснователен.
- 305 Второ, що се отнася до довода на жалбоподателя, че видно от съображение 524 от обжалваното решение, Комисията била закръглила надолу основния размер на глобата, която му е наложила солидарно с Arkema France, само с 54 000 EUR, докато основният размер на глобите, наложени на Finnish Chemicals и на ЕКА бил закръглен надолу съответно с 660 000 EUR и с 213 500 EUR, следва най-напред да се припомни, че по силата на точка 26 от Насоките „при определяне на основния размер на глобата, Комисията [...] използва закръглени числа“.
- 306 На следващо място, както произтича от прочита на отговора на Комисията на писмените въпроси на Общия съд и на представения от нея в това отношение вътрешен документ, съдържащ обяснения за метода, използван от Комисията за закръгляне на размера на глобите, които е наложила на засегнатите правни субекти с обжалваното решение, следва да се констатира, от една страна, че Комисията е намалила размера на глобата на ЕКА и Akzo Nobel от 116 243 541 EUR на 116 000 000 EUR, размера на глобата на Finnish Chemicals — от 68 773 445 EUR на 68 000 000 EUR, този на глобата на ELSA — от 42 322 120 EUR на 42 000 000 EUR, на глобата на Arkema France и жалбоподателя — от 22 754 400 EUR на 22 700 000 EUR, и накрая, размера на глобата на Aragonesas и Uralita — от 9 969 300 EUR на 9 900 000 EUR. От друга страна, от тези закръгляния надолу личи, както впрочем Комисията накратко обяснява в посочения документ, че тя е закръглила надолу размера на всички разглеждани глоби, до най-близкия милион евро, когато това закръгляне не води до намаляване с повече от 2 % от размера на глобата и до най-близките сто хиляди евро, в случай че от закръглянето произтича намаление с повече от 2 % от размера на глобата.

307 Следователно, макар в приложение на точка 26 от Насоките ЕКА и Akzo Nobel, Finnish Chemicals и ELSA да са ползвали намаление на глобата, по-конкретно в размер, съответно, с 243 541 EUR, 773 445 EUR и 322 120 EUR, което е по-голямо като абсолютна стойност от това, което са получили, от една страна, Arkema France и жалбоподателят, и от друга страна, Aragonesas и Uralita, а именно в размер, съответно, на 54 400 EUR и на 69 300 EUR, все пак приетата от Комисията методология е приложена съгласувано по отношение на всички санкционирани предприятия и е обективно обоснована, доколкото с оглед на правото си на преценка при определянето на размера на глобите Комисията е могла да приеме, че във всички случаи закръглянето не трябва да води до намаление на глобите, което надхвърля 2%.

308 Поради това трябва да се констатира, че Комисията не е нарушила принципа на равно третиране, като е закрълила надолу размера на глобата, наложена солидарно на жалбоподателя и Arkema France. С оглед на всички гореизложени съображения осмото правно основание трябва да се отхвърли в неговата цялост като неоснователно.

По деветото правно основание, изведено от нарушение на принципите и правилата, въз основа на които е изчислена глобата, наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя

309 Жалбоподателят по същество оспорва размера на глобата, която му е наложена солидарно с Arkema France в член 2, буква в) от обжалваното решение. Това правно основание се състои от две части.

По първата част, изведена от грешка при изчисляването на размера на глобата, наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя

— Доводи на страните

³¹⁰ Жалбоподателят по същество твърди, че Комисията не е отчетла някои обстоятелства при изчисляването на размера на глобата, която му е наложена солидарно с Arkema France в член 2, буква в) от обжалваното решение.

³¹¹ На първо място, жалбоподателят оспорва размера на глобата, която му е наложена солидарно с Arkema France в член 2, буква в) от обжалваното решение, като препраща към четири довода, които е изложил в рамките на петото оплакване от осмото правно основание, в което той оспорва глобата, наложена му в член 2, буква д) от обжалваното решение (вж. точка 297 по-горе). Така той изтъква, първо, че Комисията трябвало да отчете факта, че продължителността на участието на Arkema France в разглежданото нарушение е по-малка от тази на участието на ЕКА и на Finnish Chemicals. Второ, Комисията трябвало да вземе предвид посоченото в съображение 401 от обжалваното решение смекчаващо обстоятелство, свързано с евентуалното небрежно отношение, което той бил проявил по отношение на дъщерното си дружество. Трето, Комисията следвало да отчете процесуалните нарушения, довели до засягане на основните права, изброени в рамките на второто му правно основание. Четвърто, Комисията трябвало да вземе предвид сътрудничеството на Arkema France по време на административното производство.

- 312 На второ място, жалбоподателят препраща към първия довод, които е изтъкнал в рамките на шестото оплакване от осмото правно основание (вж. точка 278 по-горе), с който той твърди, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, като е наложила единствено на него глоба на лично основание, докато на другите дружества майки, до които се отнася обжалваното решение, са наложени само глоби, за които те отговарят солидарно с дъщерните си дружества.
- 313 Комисията оспорва тези доводи.

— Съображения на Общия съд

- 314 На първо място, що се отнася до четирите довода, с които жалбоподателят оспорва изчисляването на размера на глобата, наложена с член 2, буква в) от обжалваното решение, най-напред следва да се отхвърли като неоснователен доводът му, че посочената глоба е трябвало да се намали, поради факта че продължителността на неговото участие в разглежданото нарушение е по-малка от тази на ЕКА и на Finnish Chemicals. Всъщност в това отношение трябва да се констатира, че както изрично е посочено в съображение 522 от обжалваното решение, в съответствие с точка 24 от Насоките Комисията е взела предвид коефициент на умножение 5 за Arkema France и жалбоподателя, съответстващ на продължителността от 4 години и 8 месеца на участието им в картела, докато за ЕКА и неговото дружество, както и за Finnish Chemicals и неговото дружество майка е приела коефициент на умножение 5,5, тъй като участието им в разглежданото нарушение е продължило 5 години и 4 месеца. Ето защо доводът на жалбоподателя в това отношение трябва да се отхвърли като неоснователен.
- 315 Второ, доколкото жалбоподателят се позовава на посоченото смекчаващо обстоятелство, което Комисията била приела по отношение на него в съображение 401 от обжалваното решение и което произтичало от „евентуалното небрежно отношение“, което той бил проявил по отношение на дъщерното си дружество,

от една страна, следва да се констатира, че този довод почива на погрешен прочит на посоченото съображение. Всъщност, обратно на твърденията на жалбоподателя, в това съображение Комисията не посочва, че проявеното от жалбоподателя небрежно отношение при контрола на дейността на дъщерното му дружество представлява смекчавашо обстоятелство, а напротив, че „неполагането на дължимата грижа от страна на управителните органи на [Arkema France] и на [жалбоподателя] при упражняването на техните функции, изразяващо се в обстоятелството, че уставните и управителните органи на двете дружества твърдят, че не са знаели за предприетите действия от страна на техните служители, не може да им послужи като довод, за отклоняване на отговорността за тези действия“ [неофициален превод]. Освен това жалбоподателят във всички случаи не представя никакви доводи в подкрепа на твърдението си, че Комисията е приела погрешно, че „евентуалното небрежно отношение“ от негова страна при надзора на дъщерното му дружество може да обоснове намаление на глобата. Поради това този довод трябва да се отхвърли като неоснователен.

316 Трето, що се отнася до довода на жалбоподателя, че Комисията е трябвало да вземе предвид нарушенията на основните права, които е изложил в рамките на второто си правно основание, за да му предостави намаление на глобата, която му е наложила солидарно с Arkema France, следва да се припомни, че както бе констатирано при разглеждането на споменатото правно основание (вж. точка 204 по-горе), Комисията не е допуснала нарушенията, на които се позовава жалбоподателят. Ето защо и този довод следва да се отхвърли като неоснователен.

317 Четвърто, по отношение на довода, че Комисията е трябвало да вземе предвид сътрудничеството на Arkema France по време на административното производство, следва да се констатира, че в рамките на настоящото правно основание жалбоподателят не изтъква специфични доводи с цел да оспори преценката на Комисията, съдържаща се в съображения 543 и 544 и 561—580 от обжалваното решение, според която, по същество, сътрудничеството от страна на Arkema France не е основание да му се предостави намаление на глобата в рамките или извън рамките на прилагането на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството. Поради това този довод следва да се отхвърли като неоснователен.

- 318 На второ място, що се отнася до довода на жалбоподателя, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, доколкото в сравнение с другите санкционирани дружества майки единствено на него била наложена глоба на лично основание, той трябва да се отхвърли като неоснователен. Всъщност, следва да се припомни, че както бе установено в рамките на шестото правно основание (вж. точка 254 по-горе), глобата, която е наложена на жалбоподателя в член 2, буква д) от обжалваното решение съответства на увеличението със 70 % на основния размер на глобата, наложена му солидарно с Arkema France в член 2, буква в) от същото решение, поради факта че към момента на приемането на обжалваното решение значително по-големият оборот на жалбоподателя спрямо този на другите санкционирани правни субекти му е позволявал да събере по-лесно нужните средства за плащане на глоба. Доколкото обаче е безспорно, че другите дружества майки, санкционирани с обжалваното решение, не са разполагали с оборот, който да обоснове такова увеличение, следва да се констатира, че жалбоподателят не се е намирал в сходно положение спрямо посочените дружества, от което да произтича задължение за Комисията да го третира по същия начин.
- 319 Поради това първата част от деветото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране, свързано с глобата, която е наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя

— Доводи на страните

- 320 Жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, предвид обстоятелството, че глобата, наложена солидарно на самия него и на Arkema France, е с най-висок размер в сравнение с глобите на предприятията, санкционирани с обжалваното решение.

- 321 На първо място, както впрочем жалбоподателят изтъква в рамките на шестото си оплакване от осмото правно основание (вж. точка 279 по-горе), закръглянето надолу на основния размер на глобата, наложена солидарно на него самия и на Arkema France, било много по-малко, отколкото това на основния размер на глобите, наложени на Finnish Chemicals и на ЕКА.
- 322 На второ място, глобата, наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя, не отчитала в достатъчна степен — както изискват Насоките — два фактора. Първо, Комисията надлежно не взела предвид малкия оборот на Arkema France на пазара на ЕИП на натриев хлорат в сравнение с този на ЕКА, което се ползва от освобождаване от глоби, и с този на Finnish Chemicals, на което е наложена четири пъти по-малка глоба от тази на Arkema France. Второ, Комисията не отчела в достатъчна степен малкия пазарен дял на Arkema France, съответстващ на 9% от пазара на натриев хлорат, в сравнение, от една страна, с този на ЕКА, който е пет пъти по-голям, и от друга страна — с този на Finnish Chemicals, който пък е три пъти по-голям. В това отношение жалбоподателят отбелязва и че съществуващата разлика между пазарния дял на Arkema France и тези на Aragonesas и на Solvay била едва четири пункта.
- 323 На трето място, жалбоподателят поддържа, че глобата, наложена му солидарно с Arkema France, не отчита в достатъчна степен незначителното участие на Arkema France в разглежданото нарушение в сравнение с това на ЕКА и на Finnish Chemicals.
- 324 Комисията оспорва тези доводи.

— Съображения на Общия съд

- 325 Що се отнася най-напред до оплакването на жалбоподателя, че закръглянето надолу на основния размер на глобата, наложена солидарно на него самия и на Arkema France, било много по-малко, околното това на основния размер на глобите, наложени на Finnish Chemicals и на ЕКА, следва да се констатира, че то е напълно идентично на шестото оплакване от осмото правно основание (вж. точка 279 по-горе). Поради това трябва да се отхвърли като неоснователно по същите съображения като изложените в точки 305—308 по-горе, съгласно които по същество бе установено, че методологията за закръгляне надолу на размера на посочената глоба е приложена съгласувано по отношение на всички санкционирани с обжалваното решение предприятия и е обективно обоснована.
- 326 Що се отнася, на второ място, до оплакването на жалбоподателя, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, доколкото не е отчетла в достатъчна степен, от една страна, малкия оборот на Arkema France на пазара на ЕИП на натриев хлорат в сравнение с този на ЕКА и на Finnish Chemicals, и от друга страна, малкия дял на Arkema France на посочения пазар, то трябва да се отхвърли като неоснователно.
- 327 От една страна, следва да се констатира, че жалбоподателят не представя доводи, нито доказателства с цел да установи, че в обжалваното решение Комисията била приложила по дискриминационен начин разпоредбите на Насоките с оглед на обстоятелствата, които е взела предвид при определянето на глобата, която му е наложила солидарно с Arkema France. От друга страна, макар да съществува значителна разлика между размера на глобата, наложена на Arkema France и на жалбоподателя, и размерите на глобите, наложени солидарно на ЕКА и на Akzo Nobel, както и на ELSA и на Finnish Chemicals, въпреки че Arkema France е разполагало с по-малък дял от пазара на ЕИП на натриев хлорат в сравнение с този на ЕКА и на Finnish Chemicals, това е обосновано от обстоятелството, че ЕКА и Akzo Nobel са получили цялостно освобождаване от глоби и че таванът

от 10% от оборота на Finnish Chemicals, което е получило намаление с 50% на размера на глобата в рамките на прилагането на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството, бил почти наполовина по-малък от този на жалбоподателя (вж. таблицата в съображения 524 и 552 от обжалваното решение).

328 Що се отнася, на трето място, до оплакването на жалбоподателя, че глобата, която Комисията му е наложила солидарно с Arkema France, не отчита в достатъчна степен незначителното участие на последното в разглежданото нарушение, в сравнение с това на ЕКА и на Finnish Chemicals, следва да се отбележи, че освен обстоятелството, че в писмените си изявления жалбоподателят не изтъква доводи или доказателства в подкрепа на това оплакване, той не оспорва мотивите, които Комисията е изложила в съображение 536 от обжалваното решение, за да отхвърли доводите му в това отношение, а именно, че „той е запазил чести контакти с конкурентите си през цялото времетраене на участието си в картела“, че „тези първоначални контакти вече показват активното му участие в [разглежданите] антиконкурентни споразумения“, както и че твърдението на жалбоподателя, според което „той не е можел да изиграе ролята на посредник между ЕКА и Finnish Chemicals поради ограничения си дял от пазара, ясно се опровергава от представените доказателства [в обжалваното решение]“ [неофициален превод].

329 Поради това третото оплакване следва да се отхвърли като неоснователно, а оттам и деветото правно основание в неговата цялост.

По десетото правно основание, изведено от нарушение на разпоредбите на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството

330 Жалбоподателят твърди, че Комисията е допуснала фактически и правни грешки, като не му е предоставила намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството. Това правно основание се състои от две части.

По първата част, изведена от отказа да се предостави намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството

— Доводи на страните

- 331 Жалбоподателят поддържа, че Комисията е нарушила Известието от 2002 г. относно сътрудничеството, като не е намалила глобата, наложена солидарно на самия него и на Arkema France, тъй като представените от последното доказателства били недостатъчни. В това отношение той счита, че доколкото Комисията е обвързана от разпоредбите на посоченото известие, тя не може немотивирано или пък абстрактно и „капризно“ да отхвърля всякакво намаление на двете глоби, наложени на жалбоподателя.
- 332 На първо място, както личало от съображения 554, 561, 581 и 584 от обжалваното решение, Arkema France безспорно било първото предприятие след ЕКА, което е предоставило на Комисията доказателства за картела.
- 333 На второ място, според жалбоподателя от самите мотиви на обжалваното решение произтичало, че обратно на преценката, изложена от Комисията в съображения 568—580 от обжалваното решение, тя се е основала на доказателства, представени от Arkema France, за да установи разглежданото нарушение. В това отношение жалбоподателят се позовава на съображения 38 и 46 към бележка под линия 63, към съображение 76 и бележка под линия 116, към съображение 94 и бележка под линия 136, към съображение 98 и бележка под линия 142, към съображения 243 и 251 и бележка под линия 302, към съображения 254, 255, 259, 260, 273, 314, 344, 355, 589, 593 и 594 и бележки под линия 118, 259, 293, 337, 540 и 542. Освен това според жалбоподателя представените от Arkema France доказателства са позволили да се потвърдят определен брой факти, свързани с разглежданото нарушение, както личало от съображения 568, 569, 571—573, 575 и 576 от обжалваното решение. Също така от съображение 344, *in limine*,

от обжалваното решение произтичащо, че според Aragonesas предоставената от Arkema France информация представлявала съществен доказателствен принос.

334 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

335 Жалбоподателят по същество твърди, че Комисията е нарушила Известие от 2002 г. относно сътрудничеството, като не е предоставила на Arkema France намаление на глобата с 30%—50%, въпреки че той бил първото предприятие след освободеното от глоби ЕКА, което ѝ е предоставило доказателства, представляващи съществен доказателствен принос.

336 Съгласно точка 20 от Известие от 2002 г. относно сътрудничеството „[п]редприятията, които не отговарят на условията [за освобождаване от глоби], биха могли да се ползват от възможността за намаляване на всяка глоба, която в противен случай би била наложена“. [неофициален превод]

337 Точка 21 от Известие от 2002 г. относно сътрудничеството предвижда, че „[з]а да се възползва от [възможността за намаляване на глобата на основание точка 20 от посоченото известие], дадено предприятие трябва да предостави на Комисията доказателства за предполагаемото нарушение, които в значителна степен допълват доказателствата, с които Комисията вече разполага, и трябва да прекрати участието си в предполагаемото нарушение не по-късно от момента, в който представи доказателствата“. [неофициален превод]

- 338 В точка 23, буква б), първа алинея от Известието от 2002 г. относно сътрудничеството са предвидени три нива на намаление на глобата. Всъщност първото предприятие, което отговаря на условията по точка 21 от споменатото известие, има право на намаление от 30%—50%, второто предприятие — на намаление от 20%—30%, а следващите предприятия — на намаление до 20% на наложената им глоба.
- 339 Точка 23, буква б), втора алинея от Известието от 2002 г. относно сътрудничеството предвижда, че „[п]ри определяне размера на намалението във всеки от тези диапазони Комисията взема предвид момента, в който доказателствата, отговарящи на условията по точка 21 [от посоченото известие], са били представени, и техния доказателствен принос“, като „Комисията може също така да вземе предвид степента и непрекъснатия характер на оказване на сътрудничество от предприятието след предоставяне на доказателствата“. [неофициален превод]
- 340 Съгласно съдебната практика Комисията разполага с широко право на преценка по отношение на методиката за изчисляване на глобите и в това отношение може да вземе предвид много фактори, сред които е и оказаното от съответните предприятия сътрудничество по време на осъществяването на разследването от службите ѝ. В този контекст се изисква Комисията да осъществи комплексна фактическа преценка, каквато е преценката относно сътрудничеството на съответните предприятия (Решение на Съда от 10 май 2007 г. по дело SGL Carbon/Комисия, С-328/05 Р, Сборник стр. I-3921, точка 81 и Решение на Общия съд от 28 април 2010 г. по дело Gütermann и Zwicky/Комисия, Т-456/05 и Т-457/05, Сборник, стр. II-1443, точка 219).
- 341 Освен това в рамките на преценката на оказаното от членовете на даден картел сътрудничество може да се претендира единствено явна грешка в преценката от страна на Комисията, тъй като същата има широка свобода при преценката на качеството и полезността на сътрудничеството на дадено предприятие, и по-конкретно в сравнение с приноса на другите предприятия (Решение по дело SGL Carbon/Комисия, точка 340 по-горе, точка 88). В това отношение следва да

се припомни също, че макар Комисията да е длъжна да мотивира причините, поради които счита, че доказателствата, представени от предприятията в рамките на Известието относно сътрудничеството, представляват принос, обосноваващ или не намаляване на наложената глоба, предприятията, желаещи да оспорят решението на Комисията, са длъжни в това отношение да докажат, че при липса на такава информация, представена доброволно от тези предприятия, тя нямаше да бъде в състояние да докаже съществените елементи на нарушението и следователно да приеме решение, налагащо глоби (Решение по дело Erste Group Bank и др./Комисия, точка 60 по-горе, точка 297).

342 Освен това в основата на намаляването на глобите при сътрудничество на предприятията, участващи в нарушенията на правото в областта на конкуренцията, е съображението, че такова сътрудничество улеснява задачата на Комисията, чиято цел е установяване на съществуването на дадено нарушение и евентуално неговото преустановяване (Решение по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, точка 45 по-горе, точка 399, Решение на Общия съд от 14 май 1998 г. по дело Finnboard/Комисия, T-338/94, Recueil, стр. II-1617, точка 363). С оглед на основанието за съществуване на намалението Комисията не може да пренебрегне полезността на предоставената информация, която по необходимост е функция на доказателствата, с които тя вече разполага (Решение по дело Gütermann и Zwicky/Комисия, точка 341 по-горе, точка 220).

343 Освен това от съдебната практика е видно, че когато сътрудничеството на дадено предприятие се изразява само в това да потвърди, и то по по-малко точен и ясен начин, някои от сведенията, вече предоставени от друго предприятие на основание на сътрудничеството, степента на оказаното от това предприятие сътрудничество, макар да не е лишена от известна полезност за Комисията, не може да се счита за сравнима със сътрудничеството, оказано от първото предприятие, предоставило посочената информация. Изявление, което се ограничава до това да потвърди в известна степен изявление, с което Комисията вече разполага, всъщност не улеснява съществено нейната задача. Поради това то не е достатъчно, за да обоснове намаление на размера на глобата на основание на оказаното сътрудничество (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 8 юли 2004 г. по дело Mannesmannröhren-Werke/Комисия, T-44/00, Recueil, стр. II-2223, точка 301, Решение на Общия съд от 25 октомври 2005 г. по дело Groupe

Danone/Комисия, T-38/02, Recueil, стр. II-4407, наричано по-нататък „Решение на Общия съд по дело Danone“, точка 455, и Решение по дело Gütermann и Zwicky/Комисия, точка 341 по-горе, точка 222).

- 344 На последно място, сътрудничеството на дадено предприятие в хода на разследването не дава право на намаляване на глобата, когато това сътрудничество не е надвишило онова, което се дължи от предприятието по силата на член 18 от Регламент № 1/2003 (вж. в този смисъл Решение на Общия съд от 10 март 1992 г. по дело Solvay/Комисия, T-12/89, Recueil, стр. II-907, точки 341 и 342, и Решение по дело Danone, точка 344 по-горе, точка 451).
- 345 В настоящия случай следва най-напред да се отбележи, че няма спор, че както личи от съображение 561 от обжалваното решение, Arkema France е второто предприятие, направило заявление за освобождаване от глоби на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството след ЕКА. Следователно трябва да се провери дали от прочита на всички изброени от жалбоподателя съображения от обжалваното решение, изложени в точка 333 по-горе, произтича — както той твърди, че Arkema France е предоставила на Комисията доказателства със съществен доказателствен принос по смисъла на точка 21 от Известието от 2002 г. относно сътрудничеството.
- 346 На първо място, що се отнася до оплакването на жалбоподателя, според което по същество той трябвало да получи намаление на глобата в съответствие с Известието от 2002 г. относно сътрудничеството, доколкото той бил първото предприятие, което е предоставило доказателствата, посочени в съображения 38, 46, 344, 355 и 589 от обжалваното решение, както и в свързаната с тях бележка под линия 63, следва да се констатира, че Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е приела, че подобна информация не представлява съществен доказателствен принос.
- 347 Първо, що се отнася до съображения 38 и 46 от обжалваното решение, както и до свързаната с тях бележка под линия 63, следва да се отбележи, че те се

отнасят до предоставената от Arkema France информация във връзка с производствените му мощности, както и със стойността на продажбите и пазарните дялове на предприятията, участващи на пазара на ЕИП на натриев хлорат. Доколкото обаче тази информация не надвишила онова, което Arkema France дължи по силата на член 18 от Регламент № 1/2003, по смисъла на посочената в точка 344 по-горе съдебна практика следва да се констатира, че тя не представлява съществен доказателствен принос.

348 Второ, що се отнася до съображение 344 от обжалваното решение, следва да се отбележи, че в него Комисията излага довод, изтъкнат от Aragonesas, според който „представените от Комисията доказателства почиват основно на заявленията [на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството], подадени от ЕКА, Finnish Chemicals и [Arkema France]“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се отбележи, че доколкото в посоченото съображение Комисията само припомня довод, формулиран от Aragonesas, този довод не може да се приеме за признание от нейна страна, че Arkema France ѝ е предоставило информация със съществен доказателствен принос или за доказателство, че Комисията е допуснала явна грешка в преценката, като не е приела предоставената от Arkema France информация за представляваща съществен доказателствен принос.

349 Трето, що се отнася до съображение 355 от обжалваното решение, в него Комисията по същество отбелязва, че „изявленията, които не са в интерес на техния автор, трябва по принцип да се разглеждат като особено надеждни доказателства“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се констатира, че подобна обща преценка на Комисията не позволява да се приеме, че в настоящия случай предоставената ѝ от Arkema France информация е улеснила в значителна степен задачата ѝ, като е позволила на същата да докаже фактите от състава на нарушението, и следователно представлява съществен доказателствен принос.

350 Четвърто, що се отнася до съображение 589 от обжалваното решение, в него Комисията посочва, че „за целите на оценката на стойността на представените от Finnish Chemicals доказателствата, следва да се подчертае, че към момента, в който [то] е влязло в контакт с Комисията, [последната] вече е разполагала с доказателствата, предоставени от ЕКА, [от] Finnish Chemicals (в неговия отговор на искането за предоставяне на информация от 10 септември 2004 г., доколкото [Finnish Chemicals] не е надхвърлило онова, което му е било поискано) и [от Arkema France]“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се отбележи, че макар текстът на това съображение да може да се тълкува в смисъл, че Комисията приема, че Arkema France е предоставило „доказателства“, подобно тълкуване обаче не може да се приеме в настоящия случай предвид контекста, в който Комисията е формулирала тази преценка и констатациите, които тя прави на други места в обжалваното решение. Всъщност най-напред, доколкото тази преценка на Комисията е формулирана в контекста на оценката на доказателствения принос на информацията, предоставена от Finnish Chemicals, нейната цел е да подчертае, че Комисията е длъжна да провери дали предоставената от Finnish Chemicals информация представлява съществен доказателствен принос в светлината на информацията, с която вече разполага по преписката, а не че Arkema France е предоставило информация със съществен доказателствен принос. Освен това тази преценка не поставя под въпрос констатациите на Комисията в съображения 561—580 от обжалваното решение, че следва да се отхвърлят всички изложени в обжалваното решение доводи на жалбоподателя и на Arkema France, с които се твърди, че последното е представило информация, представляваща съществен доказателствен принос. Накрая формулираната в съображение 589 от обжалваното решение преценка на Комисията във всички случаи не може да докаже, че с оглед на информацията, предоставена от Arkema France, Комисията е допуснала явна грешка в преценката, като е приела, че тази информация не представлява съществен доказателствен принос.

351 На второ място, що се отнася до съображения 76, 254, 255, 259 и 273 от обжалваното решение, както и до свързаните с тях бележки под линия 116 и 337, на които жалбоподателят се позовава, следва да се констатира, че Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е приела, че те не представляват съществен доказателствен принос.

352 Първо, що се отнася до съображение 76 от обжалваното решение и до бележка под линия 116 към него, в тях Комисията описва общото функциониране на картела, който се характеризирал по-специално с „чести контакти под формата на двустранни и многостранни срещи и на телефонни разговори, без обаче да следва предварително определена схема“. Комисията констатира също, че „според [Arkema France] в самото начало на действието на картела е съставен списък на общите клиенти и на разпределението на обемите на продажбите, разрешени на всеки производител на натриев хлорат, участващ в картела“, както и че „[Arkema France] обаче не е представило този списък на Комисията“ [неофициален превод]. В това отношение, освен че, видно от устното заявление за освобождаване от глоби на ЕКА, последното вече е уведомило Комисията за естеството на съществуващите контакти между разглежданите предприятия, тази информация, по отношение на която Arkema France не е представило никакви писмени доказателства, не представлява съществен доказателствен принос по смисъла на изложената в точка 343 по-горе съдебна практика.

353 Второ, що се отнася до съображение 254 от обжалваното решение и до бележка под линия 305 към него, в тях Комисията посочва изявлението на Arkema France, че „[неговият представител, М. L.] счита, че помни среща между Finnish Chemicals и [Arkema France] с цел да се разбере защо приложимите спрямо [клиента] MODO правила за разпределяне вече не се прилагат“ и че „по време на тази среща, за която [М. L.] счита, че е проведена през първото тримесечие на 1999 г. във Финландия, Finnish Chemicals заявило, че е станало изключителен доставчик на [MODO], в резултат на споразумение между неговото дружество майка и MODO, с което е прекратено споразумението по отношение на този клиент, съществуващо между ЕКА, Finnish Chemicals и [Arkema France]“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се отбележи, че в съображение 255 от обжалваното решение Комисията допълва, че „тъй като договорът между MODO и Finnish Chemicals обаче е сключен едва през септември 1999 г., Комисията приема, че [М. L.] е обърнал датите и местата и че всъщност говори за срещата от 9 ноември 1999 г. в Копенхаген“ [неофициален превод]. Ето защо, освен че Arkema France само признава устно предоставената от него информация за несигурна („[М. L.] счита, че помни“), а и неточна, следва да се констатира, че във всички случаи Комисията изрично отбелязва в съображение 255 от обжалваното решение, че посочената информация е грешна, което впрочем жалбоподателят не оспорва. Следователно Комисията не е допуснала

явна грешка в преценката, като е приела, че тази информация не може да представлява съществен доказателствен принос.

354 Трето, що се отнася до съображение 259 от обжалваното решение, в него Комисията посочва извлечения за пътни разходи на представителя на Arkema France, M. L., които се отнасят за периода от октомври до декември 1999 г. и които са ѝ предоставени от Arkema France. В посоченото съображение е посочено и че тези документи съдържат бележка „15/12 ЕКА Roissy“, от което Arkema France прави извод, че „тази бележка може да се отнася до среща с представители на ЕКА на летище Roissy-Charles de Gaulle в Париж на 15 декември 1999 г.“ [неофициален превод]. Следва да се констатира, че в това съображение Комисията отбелязва, че ЕКА не помни такава среща. Поради това Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е приела, че тази информация, по отношение на която Arkema France не е сигурно и която не е била потвърдена, не представлява съществен доказателствен принос. Важно е да се подчертае в това отношение, че фактът, че при липсата на достатъчно доказателства в подкрепа на тази информация Комисията не е включила срещата, която била проведена на Roissy-Charles de Gaulle в списъка на срещите и на телефонните разговори, свързани с картела (вж. приложение 1 към обжалваното решение), потвърждава, че тази информация не представлява съществен доказателствен принос.

355 Четвърто, що се отнася до съображение 273 от обжалваното решение, в него Комисията пояснява, че Arkema France съобщава за среща между [него], ЕКА и Finnish Chemicals „през пролетта на 2000 г.“. Трябва да се отбележи обаче, че в това съображение Комисията посочва, че нито ЕКА, нито Finnish Chemicals потвърждават провеждането на тази среща. Освен това Комисията посочва и че въз основа на предоставената от ЕКА информация, изложена в съображение 283 от обжалваното решение, следва да се приеме, че в действителност става въпрос за срещата, проведена на 9 февруари 2000 г. Следователно, освен че така предоставената от Arkema France информация е неточна, Комисията е отбелязала, без това да се оспорва от жалбоподателя, че тази информация не се потвърждава от други обстоятелства, които да позволят на Комисията да я докаже. Следователно Комисията не е допуснала явна грешка в преценката,

като е приела, че тази информация не може да представлява съществен доказателствен принос.

356 Пето, що се отнася до бележка под линия 337 от обжалваното решение, следва да се констатира, че в нея Комисията пояснява съдържанието на съображение 284 от споменатото решение, в което тя посочва по-специално, че „макар да са проведени още няколко телефонни разговори и срещи през януари и февруари 2000 г. [...], [обичайното] ниво на сътрудничество, което включвало главно усилия за разпределяне на обемите на продажбите, не е било възстановено [през 2000 г.], поради загубата на взаимно доверие и поради други причини, изтъкнати от конкурентите в различни изявления“ [неофициален превод]. В бележка под линия 337 от обжалваното решение Комисията пояснява по отношение на датата на прекратяване на картела, че „ЕКА и [Arkema France] препращат към съответните им вътрешни програми [за съответствие с правото в областта на конкуренцията], въведени през 1999 г. и 2000 г.“ [неофициален превод], и че „Finnish Chemicals посочва, че договорите му с конкурентите са станали безпредметни след сключването на договора с [клиента] MODO“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се отбележи и че Комисията посочва в съображение 575 от обжалваното решение, че представителя на Arkema France, М. Л. „се е ограничил до това да потвърди заявлението на ЕКА относно последиците от приемането на програмите [за привеждане в съответствие с правото в областта на конкуренцията], без да е представил нови доказателства в това отношение“ [неофициален превод]. Освен това в съображение 593 от обжалваното решение и в бележка под линия 540 към него, Комисията отбелязва, че „към момента, в който е получила отговора на искането за предоставяне на информация и заявлението [за сътрудничество] от страна на Finnish Chemicals, водената от нея преписка вече е съдържала информация, произхождаща от два независими източника [ЕКА и Arkema France], от която личи, че нарушението не е прекратено преди лятото на 2000 г.“ [неофициален превод] Накрая в съображение 594 от обжалваното решение и в бележка под линия 542 към него Комисията пояснява, че „вече е била направила извод с оглед на сътрудничеството на [ЕКА]“, че последното е преустановило участието си в картела през пролетта на 2000 г.

357 В светлината на констатациите, направени от Комисията в изложените в точка 356 по-горе съображения от обжалваното решение, следва да се приеме, предоставената от Arkema France информация в това отношение не е

представлявала съществен доказателствен принос към момента, в който тя е получена от Комисията. Всъщност, освен факта че предоставената от Arkema France информация, според която картелът е прекратен след въвеждането на програмите за привеждане в съответствие с правото в областта на конкуренцията, не е прецизна с оглед на точната дата, приета от Комисията за установяване на края на нарушението, а именно 9 февруари 2000 г. (вж. член 1, буква д) от обжалваното решение), видно от съображение 290 от обжалваното решение, последната е установила, че нарушението е преустановено със срещата на професионалната организация CEFIC, проведена на 9 февруари 2000 г.

358 На трето място, що се отнася до съображение 94 и до бележка под линия 196 към него, до съображение 98 и бележка под линия 142 към него, до съображение 243 и бележка под линия 293 към него, до съображение 251 и бележка под линия 302 към него, до съображение 260 и до съображение 593 и бележка под линия 540 към него, до съображение 594 и бележка под линия 542 към него, както и до бележки под линия 118 и 259, следва да се констатира, че те или посочват информация, за която от обжалваното решение личи, че вече е била на разположение на Комисията към момента, в който Arkema France е подало заявлението си на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството или информация, която не е достатъчно прецизна или потвърдена, за да позволи на Комисията да докаже фактите от състава на нарушението или информация, която Комисията е могла да получи на основание на член 18 от Регламент № 1/2003.

359 Първо, що се отнася до съображение 94 от обжалваното решение и до бележка под линия 136 към него, Комисията в тях Комисията посочва, че „[с]поред Finnish Chemicals на 17 май [1995 г.] е проведена среща в хотел SAS Royal в Копенхаген, по време на която са присъствали [ЕКА, Finnish Chemicals и Arkema France]“ [неофициален превод]. Комисията отбелязва, че извлеченията за пътните разходи на представителя на Arkema France, M. D., потвърждават присъствието му на тази среща. В това отношение, от една страна, следва да се отбележи, че видно от съображения 95 и 96 от обжалваното решение, Комисията е установила съществуването на тази среща чрез доказателствата, предоставени от Finnish Chemicals, което не се оспорва от жалбоподателя. Всъщност в съображение 96 от обжалваното решение Комисията пояснява, че бележките на

представителя на Finnish Chemicals, M. S., направени по време на срещата от 17 май 1995 г. „доказват участието на [Arkema France] в картела“ [неофициален превод]. От друга страна, следва да се отбележи, че във всички случаи предоставянето на извлеченията относно пътните разходи на представителя на Arkema France, потвърждаващи присъствието му на въпросната среща, сами по себе си представляват сътрудничество, което не надвишава онова, което се дължи от предприятието по силата на член 18 от Регламент № 1/2003 по смисъла на изложената в точка 344 по-горе съдебна практика. Следователно Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е приела, че предоставената от Arkema France информация в това отношение не може да представлява съществен доказателствен принос.

360 Второ, що се отнася до съображение 98 от обжалваното решение и бележка под линия 142 към него, в тях Комисията посочва по-конкретно, че „ЕКА предоставя сведения и за това, че към 1995 г. заедно с Finnish Chemicals и [Arkema France] са решили да „предприемат значително увеличение на цените, което е било успешно“ по отношение на Португалия, с оглед на обезценяването на ескудото“, и добавя, че „предоставените от ЕКА доказателства показват, че през 1995 г. предприятието е увеличило цените си за португалските си клиенти с 31 % и 44 % спрямо 1993 г.“. Освен това Комисията посочва, че „[Arkema France] също е предприело увеличение на цените през 1995 г.“ [неофициален превод]. От текста на обжалваното решение следователно личи, че повишаването на цените през 1995 г. е установено въз основа на устно представена информация от страна на ЕКА, което не се оспорва от жалбоподателя. Ето защо, макар устно предоставената от Arkema France информация да потвърждава тази от ЕКА, следва да се констатира, както прави Комисията, че тази информация не може да се приеме — с оглед на посочената в точка 343 по-горе съдебна практика — за съществен доказателствен принос, тъй като Arkema France не е представило допълнителни подробни сведения относно посочените повишения на цените спрямо тези, които е предоставило ЕКА.

361 Трето, що се отнася до съображение 243 от обжалваното решение и бележка под линия 293 към него, в тях Комисията отбелязва, че „[в] изявленията си ЕКА и [Arkema France] посочват, че през февруари или март 1999 г. е проведена среща между техните представители“ [неофициален превод] и че „[Arkema

France] потвърждава, че М. [W.] е представлявал ЕКА по време на тази среща“ [неофициален превод]. В това отношение трябва да се констатира, че в посоченото съображение Комисията изрично повтаря информацията, която ЕКА ѝ е предоставило устно. По-нататък следва да се констатира, че в съображение 245 от обжалваното решение Комисията изтъква също, че „дори да не е било възможно за се докаже с абсолютна сигурност, че срещата е била проведена, Комисията счита за правдоподобно, че разискванията между конкурентите са протекли така, както ги описва ЕКА“ [неофициален превод]. Ето защо, макар Комисията да е била уведомена за посочената среща и за нейното съдържание единствено чрез предоставената от ЕКА информация, тя счита, без това да се оспорва от жалбоподателя, че тази информация не позволява да се докажат със сигурност фактите от състава на нарушението. Поради това трябва да се приеме, че Комисията не е допуснала грешка, като е приела, че предоставената от Arkema France информация в това отношение не представлява съществен доказателствен принос.

362 Четвърто, що се отнася до съображение 251 от обжалваното решение и бележка под линия 302 към него, в тях Комисията отбелязва, че „Finnish Chemicals е уведомило Комисията за среща, проведена в Копенхаген на 9 ноември 1999 г.“ [неофициален превод] в присъствието на представители на Arkema France и на Finnish Chemicals. В тях се пояснява и че Arkema France „е потвърдило, че тази среща наистина се е състояла и че [то] е предало на Комисията извлеченията за пътните разходи на [своя представител, М. L.], от които личи, че той е пътувал до Копенхаген на 9 ноември 1999 г.“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се отбележи, от една страна, че предоставянето на извлеченията относно пътните разходи на представителя на Arkema France, потвърждаващи присъствието му на въпросната среща, само по себе си представлява сътрудничество, което не надвишава онова, което се дължи от предприятието по силата на член 18, от Регламент № 1/2003 по смисъла на изложената в точка 344 по-горе съдебна практика. От друга страна, в съображение 252 от обжалваното решение Комисията възпроизвежда *verbatim* предоставената ѝ прецизна информация от страна на Finnish Chemicals, в която се излага съдържанието на разговорите по време на тази среща, докато в съображение 254 от обжалваното решение са отбелязани неточните изявления на Arkema France по отношение на тази среща. На последно място, от тези съображения личи, че предоставената от Arkema France информация не е позволила да се потвърдят обстоятелствата по преписката на Комисията към момента на представянето на посочената информация, а Комисията е установила тези факти благодарение на информацията, предоставена от Finnish Chemicals. Следователно Комисията не е допуснала явна грешка

в преценката, като е приела, че предоставената от Arkema France информация в това отношение не представлява съществен доказателствен принос.

363 Пето, що се отнася до съображение 260 от обжалваното решение, в него Комисията посочва, че „Finnish Chemicals е заявило [чрез своя представител, М. S.], че на 21 декември 1999 г. представителите на [Arkema France] и на Finnish Chemicals са провели друга среща [...] в Стокхолм“ [неофициален превод] и че „тази среща се потвърждава и от извлеченията за пътните разходи на М. [L.], предоставени от [Arkema France]“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се отбележи, освен факта че, видно от настоящото съображение, Комисията е доказала тази среща само въз основа на предоставената ѝ от Finnish Chemicals информация, предоставянето на извлеченията относно пътните разходи на представителя на Arkema France, потвърждаващи присъствието му на въпросната среща, само по себе си представлява сътрудничество, което не надвишава онова, което се дължи от предприятието по силата на член 18 от Регламент № 1/2003 по смисъла на изложената в точка 344 по-горе съдебна практика.

364 Шесто, що се отнася до бележка под линия 118 от обжалваното решение, в нея Комисията отбелязва, че „[Arkema France] е потвърдило съществуването на схема за разпределение на пазара и на компенсационна схема, описани от ЕКА“ [неофициален превод]. В това отношение следва да се отбележи, освен че, видно от настоящото съображение, Комисията се е основала на устните изявления на ЕКА, за да установи фактите от състава на нарушението, което жалбоподателят не оспорва, устното и неточно потвърждаване на тази информация само по себе си не може да се приеме за съществен доказателствен принос, както личи от изложената в точка 343 по-горе съдебна практика.

365 Седмо, що се отнася до съображение 207 от обжалваното решение и бележка под линия 259 към него, в тях Комисията посочва, че „трябва да се отбележи, че в рамките на разговорите между Finnish Chemicals и [Arkema France] по отношение на [клиента] MODO, М. [L., представител на Arkema France,] се е свързал

по телефона с М. [В.] (представителят на Quadrimex, вносителят на Finnish Chemicals във Франция), за да обсъдят обемите, загубени от [Arkema France]; и че „по време на тези телефонни разговори, проведени на 2 и 5 октомври 1998 г. М. [Л.] се е оплакал от агресивността на скандинавските конкуренти и поискал компенсация под формата на допълнителен обем за [Arkema France]“ [неофициален превод]. В това отношение от посочените в бележка под линия 257 от обжалваното решение документи и от точка 4.3.1.20 от последното, озаглавена „1998 г. — спор във връзка с клиента MODO“, в съображения 205—216 от посоченото решение личи, че за да установи точния характер на контактите между конкурентите по отношение на снабдяването на клиента MODO, свързаните с тях дати и разпределените обеми, Комисията се е основала изцяло на точната информация, предоставена ѝ от Finnish Chemicals. Следователно Комисията не е допуснала грешка в преценката, като не е приела за съществен доказателствения принос на предоставената от жалбоподателя информация в това отношение.

366 На четвърто място, що се отнася до съображения 568, 569, 571—573, 575 и 576 от обжалваното решение, на които се позовава жалбоподателят, следва да се посочи, че от тези съображения произтича, че към момента, в който Arkema France ѝ е предоставило тази информация, Комисията вече е разполагала с нея „от два източника“ [неофициален превод] (съображение 568 от обжалваното решение), че „то е потвърдило най-общо съществуването на схемата за разпределяне, без да предоставя писмени доказателства от периода на осъществяване на нарушенията, които да могат да улеснят Комисията при доказването на въпросните нарушения“ [неофициален превод] (съображение 569 от обжалваното решение), че предоставената от Arkema France информация относно договорите му с конкурентите била „елементарна и не позволявала на Комисията да установи въпросните факти“ [неофициален превод] (съображение 571 от обжалваното решение), че информацията относно увеличението на цените през 1993—1995 г. потвърждавала „най-общо“ информацията, с която тя вече е разполагала (съображение 572 от обжалваното решение), че информацията относно снабдяването на клиента MODO „вече била надлежно потвърдена от документите, представени от ЕКА“ [неофициален превод] (съображение 573 от обжалваното решение), че Arkema France „се е ограничило до това да потвърди заявлението на ЕКА относно последиците от приемането на програмите за привеждане в съответствие, без да е представило нови доказателства в това отношение“ [неофициален превод] (съображение 575 от обжалваното решение), както и преценката на Комисията, че „макар [Arkema France] да потвърждава най-общо някои аспекти на функционирането на картела, то обаче не е направило това по такъв

начин, че да улесни съществено Комисията при доказването на нарушението“ [неофициален превод] (съображение 579 от обжалваното решение). Следователно трябва да се констатира, че нито едно от тези съображения не доказва, че предоставената от Arkema France информация е представлявала съществен доказателствен принос.

³⁶⁷ С оглед на всички гореизложени обстоятелства трябва да се приеме, че Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като не е предоставила на Arkema France намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството. Поради това първата част на десетото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователна.

По втората част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране

— Доводи на страните

³⁶⁸ Жалбоподателят твърди, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, тъй като, за разлика от подхода ѝ спрямо Finnish Chemicals, не била предоставила на Arkema France никакъв „кредит“ за информацията, която ѝ е представило и по отношение на която Комисията все пак признавала в съображения 568, 569, 571, 572, 573, 575 и 576 от обжалваното решение, че е позволила да се потвърдят фактите от състава на нарушението. Тази разлика в третирането довела до „оскъпяване“ на глобите, наложени на жалбоподателя, който заедно с Arkema France трябвало да ползва намаление на размера на глобата с

30%—50% по отношение на глобите, наложени на разглежданите предприятия, и по-конкретно на Finnish Chemicals.

369 Комисията оспорва тези доводи.

— Съображения на Общия съд

370 Жалбоподателят по същество поддържа, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, тъй като е предоставила на Finnish Chemicals, но не и на Arkema France, намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството.

371 Съгласно посочената в точка 196 по-горе съдебна практика принципът за равно третиране изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано.

372 В настоящия случай, от една страна, доколкото при разглеждането на първата част на десетото правно основание бе установено (вж. точка 367 по-горе), че Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е приела, че предоставените от Arkema France доказателства не представляват съществен доказателствен принос, и от друга страна, като има предвид, че в това отношение жалбоподателят не оспорва констатацията на Комисията, че информацията, която е предоставило Finnish Chemicals, представлява съществен доказателствен принос, следва да се констатира, че положението на Arkema France и това на Finnish Chemicals не са били идентични с оглед на предоставянето на намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството.

- 373 Поради това трябва да се констатира, че жалбоподателят не е доказал, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране, като не е предоставила на Arkema France намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството.
- 374 Ето защо втората част на десетото правно основание, а оттам и десетото правно основание в неговата цялост, както и първото искане на жалбоподателя, следва да се отхвърлят като неоснователни.

2. По искането, предявено при условията на евентуалност, с което се цели изменение на размера на глобите

Доводи на страните

- 375 В рамките на единадесетото си правно основание жалбоподателят изтъква, че ако Общият съд не отмени обжалваното решение в частта, която се отнася до него, наложените му глоби трябвало да бъдат отменени или намалени.
- 376 Първо, жалбоподателят поддържа, че било несправедливо да му се налага най-високата глоба измежду глобите, наложените на предприятията, до които се отнася обжалваното решение, въпреки че отговорността на Arkema France за нарушението била значително по-малка от тази на ECA и на Finnish Chemicals. В това отношение той отбелязва, че както личало от мотивите на обжалваното решение, двамата основни участници в картела били ECA и Finnish Chemicals, както и че именно поради борбата между тези двама конкуренти за разпределение на северните пазари другите участници в картела като Arkema France били принудени да предприемат действия и да защитят своите пазари в своите зони.

- 377 Второ, жалбоподателят счита, че в рамките на общото си право на преценка Общият съд трябва да вземе предвид, от една страна, че Arkema France е отговорно в по-малка степен за извършеното нарушение в сравнение с отговорността на ЕКА и на Finnish Chemicals, и от друга страна, факторите, на които се позовава в рамките на първото и на второто оплакване от осмото правно основание (вж. точки 267—273 по-горе), на първата и втората част от деветото правно основание (вж. точки 310—312 и 320—323 по-горе) и на десетото правно основание (вж. точки 331—333 и точка 368 по-горе).
- 378 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

Съображения на Общия съд

- 379 Следва да се припомни, че съгласно съдебната практика по отношение на контрола, упражняван от съда на Съюза върху решенията на Комисията в областта на конкуренцията, извън обикновения контрол за законосъобразност, който позволява само да се отхвърли жалбата за отмяна или да се отмени обжалваният акт, пълната юрисдикция, предоставена съгласно член 229 ЕО на Общия съд от член 31 от Регламент № 1/2003, дава възможност на тази юрисдикция да измени обжалвания акт дори при липсата на отмяна, като вземе предвид всички фактически обстоятелства, за да промени например размера на глобата (вж. Решение на Съда от 3 септември 2009 г. по дело по дело Ргум и Ргум Consumer/Комисия, С-534/07 Р, Сборник, стр. I-7415, точка 86 и цитираната съдебна практика).
- 380 Що се отнася, на първо място, до искането за изменение на размера на глобата, наложена солидарно на жалбоподателя и на Arkema France, тъй като в нея не се отчитало в достатъчна степен по-малкото участие на Arkema France в картела, в сравнение с това на ЕКА и на Finnish Chemicals, Общият съд счита, че подобно искане не следва да се уважи, доколкото, както бе установено в точка 328 по-горе, жалбоподателят не е представил доводи или доказателства, които да

установят, че ролята на Arkema France в картела била по-незначителна и поради това може да му се предостави намаление на размера на глобата на това основание.

381 Що се отнася, на второ място, до искането за изменение на глобата, наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя, както и на глобата, наложена на жалбоподателя на лично основание, с оглед на доводите, изтъкнати в рамките на първото и второто оплакване от осмото правно основание, на първата и втората част от деветото правно основание и на десетото правно основание, Общият съд счита, че с оглед на всички гореизложени съображения и при липса на други доводи на жалбоподателя в това отношение, няма основание за такова намаление.

382 Поради това второто искане на жалбоподателя трябва да се отхвърли, както и жалбата в нейната цялост.

По съдебните разноски

383 По смисъла на член 87, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателят е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски в съответствие с исканията на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (втори състав)

реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**

- 2) **Осъжда Elf Aquitaine SA да заплати съдебните разноски.**

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 май 2001 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора	II - 2160
Производство и искания на страните	II - 2168
От правна страна	II - 2170
1. По главното искане за отмяна на обжалваното решение	II - 2170
По първото правно основание, изведено от нарушение на правилата, уреждащи носенето на отговорност за нарушения в рамките на групи от дружества.....	II - 2171
По първата част на настоящото правно основание, изведена от грешка при прилагане на правото при вменяването на отговорността за разглежданото неправомерно поведение на жалбоподателя	II - 2171
— Доводи на страните	II - 2171
— Съображения на Общия съд.....	II - 2173
По втората част на настоящото правно основание, изведена от нарушение на принципите на самостоятелна правосубектност и икономическа самостоятелност на дружествата	II - 2181
— Доводи на страните	II - 2181
— Съображения на Общия съд.....	II - 2183
По третата част на настоящото правно основание, изведена от грешка, свързана с обстоятелството, че уликите, приети от Комисията в обжалваното решение, не потвърждават презумпцията за упражняване на решаващо влияние	II - 2184
— Доводи на страните	II - 2184
— Съображения на Общия съд.....	II - 2185
	II - 2281

По четвъртата част на настоящото правно основание, изведена от факта, че Комисията погрешно е счела, че жалбоподателят не е представил съвкупност от улики, които оборват презумпцията за упражняване на решаващо влияние	II - 2186
— Доводи на страните	II - 2186
— Съображения на Общия съд	II - 2190
По петата част на настоящото правно основание, изведена от твърдението, че презумпцията за упражняване на решаващо влияние е превърната в необорима презумпция	II - 2195
— Доводи на страните	II - 2195
— Съображения на Общия съд	II - 2197
По второто правно основание, изведено от нарушение на шест основни принципа поради вменяването на жалбоподателя на отговорността за разглежданото неправомерно поведение	II - 2199
По първата част, изведена от нарушение на правото на защита на жалбоподателя	II - 2199
— Доводи на страните	II - 2199
— Съображения на Общия съд	II - 2202
По втората част, изведена от нарушение на принципа на равни процесуални възможности	II - 2208
Доводи на страните	II - 2208
Съображения на Общия съд	II - 2208
По третата част, изведена от нарушение на презумпцията за невиновност	II - 2210
— Доводи на страните	II - 2210
— Съображения на Общия съд	II - 2212
По четвъртата част, изведена от нарушение на принципа на лична отговорност и на личния характер на наказанията	II - 2214
— Доводи на страните	II - 2214
— Съображения на Общия съд	II - 2215

По петата част, изведена от нарушение на принципа на законоустановеност на наказанието	II - 2217
— Доводи на страните	II - 2217
— Съображения на Общия съд	II - 2217
По шестата част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране	II - 2218
— Доводи на страните	II - 2218
— Съображения на Общия съд	II - 2220
По третото правно основание, изведено от изопачаване на съвкупността от улики, представени от жалбоподателя	II - 2222
Доводи на страните	II - 2222
Съображения на Общия съд	II - 2223
По четвъртото правно основание, изведено от противоречия на мотивите в обжалваното решение	II - 2223
По първата част, изведена от противоречие на мотивите по отношение на прилагането на понятието за предприятие по смисъла на член 81 ЕО	II - 2224
— Доводи на страните	II - 2224
— Съображения на Общия съд	II - 2225
По втората част, изведена от противоречие на мотивите в обжалваното решение по отношение на въпроса дали жалбоподателят е знаел за разглежданото нарушение	II - 2227
— Доводи на страните	II - 2227
— Съображения на Общия съд	II - 2227

По третата част, изведена от противоречие на мотивите относно естеството на контрола, който дружествата майки трябва да упражняват върху дъщерните си дружества, за да им се вмени отговорността за извършено от последните нарушение	II - 2228
— Доводи на страните	II - 2228
— Съображения на Общия съд	II - 2229
По петото правно основание, изведено от нарушение на принципа на добра администрация	II - 2230
Доводи на страните	II - 2230
Съображения на Общия съд	II - 2231
По шестото правно основание, изведено от нарушение на принципа на правна сигурност	II - 2233
Доводи на страните	II - 2233
Съображения на Общия съд	II - 2234
По седмото правно основание, изведено от злоупотреба с власт	II - 2239
Доводи на страните	II - 2239
Съображения на Общия съд	II - 2239
По осмото правно основание, изведено от неоснователния характер на глобата, наложена на жалбоподателя на лично основание	II - 2240
Доводи на страните	II - 2240
Съображения на Общия съд	II - 2244
По деветото правно основание, изведено от нарушение на принципите и правилата, въз основа на които е изчислена глобата, наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя	II - 2252
По първата част, изведена от грешка при изчисляването на размера на глобата, наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя	II - 2253
— Доводи на страните	II - 2253
— Съображения на Общия съд	II - 2254

По втората част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране, свързано с глобата, която е наложена солидарно на Arkema France и на жалбоподателя	II - 2256
— Доводи на страните	II - 2256
— Съображения на Общия съд	II - 2258
По десетото правно основание, изведено от нарушение на разпоредбите на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството	II - 2259
По първата част, изведена от отказа да се предостави намаление на глобата на основание на Известието от 2002 г. относно сътрудничеството	II - 2260
— Доводи на страните	II - 2260
— Съображения на Общия съд	II - 2261
По втората част, изведена от нарушение на принципа на равно третиране	II - 2275
— Доводи на страните	II - 2275
— Съображения на Общия съд	II - 2276
2. По искането, предявено при условията на евентуалност, с което се цели изменение на размера на глобите	II - 2277
Доводи на страните	II - 2277
Съображения на Общия съд	II - 2278
По съдебните разноски	II - 2279